

H U N G A R I A N   M O N I T O R I N G

1990. JANUÁR 8.

H É T F Ő

Ö S S Z E F O G L A L Ó

- NÉMETH Miklós vezetésével megérkezett a magyar kormányküldöttség Bulgáriába, a KGST 45. tanácsülésére. A delegáció tagja 465,493
 MEDGYESSY Péter nyilatkozott a magyar elképzelésekről 472,473
 Szőnyi Péter miniszterhelyettes is a magyar álláspontjáról fej-
 tette ki véleményét 430
- HORN Gyula Izraelben találkozott Shamir miniszterelnökkel, helyette-
 sével Perezzel és Herzog államfővel. 440/a 493
 Még ebben a hónapban Izraelbe várják NÉMETH Miklóst 440/a
- Újabb szovjet csapatokat vonnak ki az idén Magyarországról 458
- A Katonai Főügyészség nyomozást indított el hivatalos visszaélés 467
 büntetének alapos gyanúja miatt a BM állományába tartozó ismer-
 tetlen tettek ellen.
- Megtartotta első ülését az a különbizottság, amelyet a belügyminiszter
 nevezett ki a törvénysértéssel vádolt belső biztonsági szolgálat
 ügyének kivizsgálására 434 461
- Az Alkotmánybíróság vizsgálja, hogy mennyire jogsértő a BM belső
 utasításrendszere a Duna-gate ügyben 481,482
- Az SZDSZ és a FIDESZ nem tartja megnyugtónak az eddig tett
 intézkedéseket 483
- Lapszemle: NYERS Rezső is úgy érzi, hogy lehallgatják a telefonjait -
 Nem igaz, hogy ezer secus visszahúzódt a hegyekbe 436
- A Jó Reggelt vendége volt az Országos Tervhivatal elnökhelyettese 426,
 és a mezőgazdasági miniszterhelyettes. A téma az áremelés volt 433
- Országos helyzetkép az áremelések után. - Mi a helyzet az üzletek-
 ben? - Jegyzet az emeléssel kapcsolatban (480) 449, 477
- Az áremelések ellen több politikai párt és szervezet tiltakozott 479
- Az SZDSZ ügyvivői arra figyelmeztetnek, hogy az áremelések miatt
 elszabadulhat az infláció 480
- Falurádió: Az új húsárakban csont is van 445
- És mi lesz az élelmiszerkivitel korlátozó vámszabályokkal? 451
- A MTV és Rádió Felügyelő Bizottsága megtiltotta, hogy a TV és a Rádió
 a választási kampány kezdetéig fizetett politikai hirdetések
 sugározzon 491
- Az idén 700 millió támogatást kapnak az állami költségvetésből a kü-
 lönböző pártok 467
- Nem tartjuk el a sztálinista apparátust! a Művészeti Alapot! - sztrájk-
 koltak a Képcsarnok dolgozói 460,490
- Hajnalban több száz taxis tüntetett Bpesten. Követelik, hozzanak dön-
 tést arról, ki kaphat személyi és áruszállítói kisipart 462

Munkásgyűlést tartottak a Magyar Acélárugyár tiszaszalkai részlegében	462
Munkások 1990' - (lehallgatásra)	464
A debreceni kerekasztal visszavette a tavaly kizárt Demokrata Fórumot, ám az nem kíván résztvenni a kerekasztal munkájában	440
Holtponton a debreceni szovjet katonai repülőtér ügye	439
A pécsi uránbánya bezárása körüli bonyodalmak - mégsem végleges a döntés?	489
Eseménykrónika Romániából (453) - Szebenben megkezdődött az első Securitate-per	464, 483
Ökumenikus delegációt küldtek Erdélybe a magyaroérszági egyházak	439
Iliescu a Die Weltnek adott interjújában ígéretet tett, hogy felszámolják a magyar-román viszonyban rejlő feszültségeket	465
Beszámoló Papp László temesvári református püspök jelenlegi hollétéről	432
Beszélgetés a Széchenyi Könyvtár igazgatóhelyettesével a "Könyvet Romániának mozgalom kapcsán	454
Hol tart az internáltak rehabilitálása?	438
300 árva örmény kisgyerek érkezett Magyarországra, akinak szülei a földrengés idején veszítették életüket	459
A Reformban "Kémregény 1989'" címmel megjelent írásnak főszereplője nyilatkozott a Magyar Rádióknak	468
Önkényes lakásfoglalók, akik felett szemet huny a törvény	438
Miért nem fogadta az IBUSZ december utolsó és január első hetében a devizaszámlával rendelkező ügyfeleket ?	452
Új fogalom a bűnözésben: "megélhetési bűnözés" ...	490
Első kézből (lehallgatásra)	492
<u>Külpolitika:</u>	
- Európai körútra indult a japán kormányfő. Kaifu Magyarországot is felkeresi (458)	
- A romániai forradalom halálos áldozatainak száma hozzávetőleg 10 ezer (487)	
- Románia teljes egészében elfogadja az európai biztonsági és együttműködési értekezleten kialakított dokumentumot (455)	
- Sokfelé kísérik figyelemmel a most kezdődő KGST-csúcsot (456)	
- Milyen lesz a szovjet álláspont a KGST-tanácskozáson ? (475)	
- És hogy látja a kérdést Varsó? (475)	
-Az Európai Közösség januárban megkezdett új félévében Írország elnököl (466)	
- Rehabilitálták a SZU.ban a karácsonyt (487)	
- A litván KP ügye (485) - Vásárlási korlátozások szovjet-Moldáviában (466)	

(folytatás a következő oldalon)

- Templomokban barrikádozták el magukat a Svédországban élő bolgár törökök (465)
- Berlinben élő adásban számol be a TV a politikai harc front embereinek legújabb küzdelmeiről (456)
- Moszkvai jelentés a két nagyhatalom viszonyáról (457)
- Az NDK-ban merev szembenállás jellemzi a nemzeti kerekasztal-tárgyalásokat (484)
- A kelet-európai változások és Soros György ... (488)

-

A Hírvilág tartalma:

- Külföldi jelentések a KGST holnap kezdődő értekezlete előtt (494)
- A Parlament megbízott elnöke szerint van lehetőség arra, hogy az országgyűlés bizottságot állítson föl a lehallgatási botrány kivizsgálására. (496)
- Ismét feszültség, lövöldözés Karabahban (496)
- 300 szovjet muzulmán tüzetett az iráni határ mentén (497)
- A Magyar Radikális párt követeli a KACSA című pletyka-magazin megszüntetését vagy profiljának megváltoztatását (499)

-

1990. január 8.

HÉTFŐ

KOSSUTH-adó

JÓ REGGELT!INTERJÚ STUDIÓVENDÉGEKKEL

6 h 45

- A stúdióban a Jó Reggelt műsorának vendégei CRAVERO Róbert, az Orsz. Tervhivatal elnökhelyettese és REDNÁGEL Jenő mezőgazdasági miniszterhelyettes. Fél órával ezelőtt arról beszéltünk, hogy jelenlegi helyzetünkben elkerülhetetlen lépés volt az ilyen mértékű áremelés, még akkor is, ha ez a lakosság egy részének életét majdhogynem ellehetetleníti. A közelmúltban mondta BECK Tamás kereskedelmi miniszter, A HÉT tegnap esti műsorában is szó esett róla, hogy szinte példátlan eset az, amikor az árhatósági funkció a termelők kezébe kerül. Most pedig ez történik az élelmiszeráraknál.

- Szeretném előre bocsátani, nem a tárca kérte az árhatósági feladatok ellátását, bár meg kell mondanom, hogy a korábbi időszakban az Árhivatallal közösen gyakoroltuk ezt a funkciót. Az, hogy a termelő-tárcháoz került, én úgy gondolom, hogy ebben az esetben a tárcának valóban nagy a felelőssége és két dolgot kell egyben összehangolni: egyrészt a termelői érdekeltséget, másrészt azt, hogy az árak valóban ne rohanjanak el, tehát egy kiegyensúlyozott élelmiszerpiac legyen.

- Jó, de ebben a helyzetben nem a piac diktál, hanem a termelő.

- No, itt az alapvető félreértés, hisz az, hogy az árhatósági feladatot a mezőgazdasági tárca kapta meg, tkp. jogosítványa csak a hatósági árak kialakítására vonatkozik, tehát arra a párt termékre, amit a hírekben is hallottunk a bevezetőben. A szabad árat, ami most már az élelmiszerek 98 %-át vagy 95 %-át kiteszi, a piac diktálja, nekünk nincs beleszólásunk, a tárcának, hisz pont a piacon részt vevők alakítják ki, a termelők és a fogyasztók, a kereskedők. Mi arra fogunk ügyelni, hogyha az árak valóban elszaladnának - és erre létre is hozott a kormány a KEM-mel, MÉM-mel közösen egy bizottságot, figyeljük az árak alakulását és meghozzuk a szükséges intézkedéseket, hogy mindig kínálati piac legyen és ennek megfelelően az árak ne rohanjanak el.

- Hát persze, ha a termelő pozícióját nézzük, miután nincsenek töké-

letes piacgazdasági viszonyok, ezért a monopóli helyzetben lévő termékek természetesen egy bizonyos ideig feltétlenül előnyös helyzetben vannak és bizony nem elkerülhető, hogy az árakat diktálják. Most az a kérdés, hogy milyen módon alakítjuk át a termelő szervezeteket, milyen módon oldjuk és építjük le a monopóli szervezeteket, amely egyben feltétele a piacgazdasági viszonyok kialakításának.

- Ön úgy fogalmazott, hogy nincsenek piacgazdasági viszonyok. Én hadd mondjam azt, hogy változatlanul nagyon sok területen - talán éppen az élelmiszer kivételével, de nagyon sok területen hiánygazdálkodás van. Ebben a helyzetben pedig megint a vásárló az, aki teljesen kiszolgáltatott.

- Igen, ez éppen az előbb elmondott monopólihelyzetből fakadóan, teljesen így van, ezért tehát ahhoz, hogy egy keresleti és kínálati egyensúlyi viszonyok alakuljanak ki, amely az áremelkedések növekedésének egy generális korláta, ezért nyilván a kereslet oldaláról is korlátozásokat kell végrehajtani és nyilván a vásárló egy bizonyos termék ára után nyilván kevésbé igényli a monopóli helyzetű, magas, indokolatlan árakon való vásárlást. Tehát a fogyasztó, hogy így mondjam, módosítja, korlátozza a fogyasztását.

- Egy dolgot azért meg kell említeni, hogy 1990 januártól az import-termékeknek több, mint fele, mintegy 60-65 %-a már liberalizált, tehát azt jelenti, hogy a kereskedő gyakorlatilag eldöntheti, vagy a termelő, szükség esetén, hogy a hazai monopóli szervezettől vásárolja meg vagy pedig importból hozza be. Azért ez már a kiszolgáltatottságot valamilyen mértékben nyilván csökkenti fogja.

- CRAVERO Róbert az imént azt mondta, hogy bizonyos áraknál a fogyasztó tkp. eláll, ugye, a vásárlástól, a fogyasztástól. Nodehát az elemi létnek vannak bizonyos olyan feltételei, amittől nem lehet elállni. Hogyha az élelmiszereknek elmennek a csillagos égitárig - most ezt képletesen mondom -, miközben, nagyon jól tudjuk, hogy ebben az országban százazatok, milliók, nyugdíjasok, kisnyugdíjasok eddig is úgy éltek, hogy 20-án már kenyérre nem jutott. Szóval ők mirtől fognak elállni?

- Igen, nekem is az a véleményem, hogy a továbbiakban egy szabadár-rendszer keretében is az államnak változatlanul vannak intervencióeszközei és kell legyenek olyan akciók, olyan állami jelenlét, amely tkp. védi a fogyasztók érdekeit is.

- Ehhez szeretnék kapcsolódni. Az élelmiszereket illetően a következő intézkedéseket tesszük most meg, ill. tettük már meg: létrehoz-

tunk egy bizottságot, amelyik a belföldi piacot vizsgálja és ezzel összefüggésben az exportot szabályozza. Tehát csak abban az esetben engedünk ki élelmiszert az országból, ha a belföldi kínálat megfelelő, tehát mindig kínálati piacnak kell lenni. Más oldalról, ha mégis valamelyik élelmiszereből ellátási zavar keletkezne valamilyen okból kifolyólag, természeti csapás vagy egyéb, érdektelenség miatt, abban az esetben importálhatunk abból a termékből élelmiszert, tehát ezzel is a kínálati piacot biztosítva.

- Ön egy más pozícióból nézi ezt az egész helyzetet. Hiszen itt eddig arról beszéltünk, hogy mi történik akkor, amikor az emberek már egyszerűen nem tudják megvásárolni pl. az élelmiszerek egy jelentős részét.

- Eh - ez igaz, öh - tkp. itt a szociálpolitikai ellentételezés kérdése az, hogy az emberek meg tudják vásárolni vagy nem, hisz úgy gondolom, hogy arról a két és fél millió-három millió emberről kell most beszélni, akik valóban abban a helyzetben vannak, hogy nagy kérdés, hogy ezeken az árakon meg tudják-e vásárolni. Én ezzel kapcsolatban azt tudom mondani, hogy azokat a támogatásokat, amit eddig a mezőgazdaság, élelmiszeripar kapott, amit most a tárcától elvettek és ezt, ill. az ágazattól elvettek és az egész lakosság élvezte, hisz a termelői, fogyasztói támogatásokat mindenki kapja, azt gyakorlatilag most eza réteg kapta meg teljes egészében.

- Úgy gondolja, hogy ez fedezi a többletkiadásokat ennél a rétegnél?

- Sajnos énnekem erre nincsenek számításaim, talán CRAVERO úr -

- A mai számítások szerint az 1990-es érintkezésekhez tartozik egy olyan számítás, hogy egy normális, átlagos kereset és egy különböző, családokat különböző módon érintett, megismert szociálpolitikai intézkedések együttesen a mi megítélésünk szerint 75-80 %-ban az alapvető élelmiszerek áremelkedését képes kivédeni. Ez természetesen egy átlag, amely családonként, rétegenként, a család számától, összetételétől, az eltartottak számától függően, differenciáltan változhat. Alapvető törekvés arra irányul, hogy ez a szociálpolitika a legszegényebb rétegeknek az elszegényedési folyamatát tovább korlátozza, de teljesen őszintén és egyértelműen meg kell mondani, hogy lesznek tömegesen olyan családok, amelyeket ez az érintkezés negatívan érint és ennek a kivédésében, bizony, sajnos újra kell gondolni a család fogyasztási szerkezetét, újra kell gondolni azokat a kiadásokat, amelyeket az elmúlt években viszonylag könnyebben megoldottak. Arra gondolok, hogy valakinek korlátozni kell a luxuscikkek

- vásárlását, valószínűleg, hogy korlátozni kell a ruházati cikkek -
- Az emberek nagy többsége nem? vásárol luxuscikket -
  - Természetesen, talán a sorrendben úgy kellett volna mondanom, hogy tartós fogyasztási cikkek vásárlásának valószínűleg egy csökkenése következik be, ruházati termékek vásárlásának csökkenése következik be, éppen azért, hogy az alapvető élelmiszerek megvásárlásában viszonylag biztonságosan meglegyen, megtörténhessen.
  - Időnk elszaladt, úgyhogy már nem kérdés, csak egy privát vélemény, ami , tartok tőle, hogy sok hallgatónk véleményével egyezik. Amit CRAVERO Róbert mondott, az magában hordozta azt, hogy 20 %-os életszínvonalcsökkenéssel lehet számolni és hát egy ponton túl azért csak felvetődik a kérdés, hogy ha már csak arra van az embernek pénze, hogy egyen, akkor mi értelme van élni? Javaslom, hogy beszélgetésünket 7 óra után néhány perccel folytassuk.

KRÓNIKA

7 h

- -- Gyöngyvér napja van. Forró Tamást hallják. Az időtől is rossz kedvünk lesz : ma párás, hideg napra számítсанak.
- Nyilvánosságra hozzák a ma életbe lépő áremelések közleményét:

A húsipari termékek árai mától átlagosan 32 %-kal, a tej- és termékei árai 42-43 %-kal nőnek. A liszt 22 %-kal, a sütőipari termékek 26 %-kal lesznek drágábbak. Csak három terméknek lesz hatósági ára, a 2,8 % zsírtartalmú tej ezentúl 18 Ft 20 f-be kerül, a fehér kenyér kilójáért 14 Ft 80 f-t, a zsemleért és a kifliért pedig 1 Ft 70 f-t kell fizetni. 20-22 %-kal drágulnak az égetett szeszesitalok, a sör és a cigaretta. Az üzemananyagok ára 3 Ft 50 f-től 4 Ft-ig emelkedik literenként. Ugyancsak mától 336 %-kal emelkednek az ivóvíz- és csatornaszolgáltatás díjai, a lakbérek átlagosan 35 %-kal nőnek febr. 1-től, amikor megemelkednek a közlekedési és távközlési költségek is.

A kormány az árnövekedés ellentételezéseként emeli a nyugdíjakat, az ellátás mértékének és a nyugdíjba vonulás idejének figyelembe vételével. Így pl. a 6000 Ft alatti nyugdíjakat 550 forinttal egészíti ki, ezen belül az 1975 júl. 1-e előtt nyugdíjazottaknak még 500 Ft

jár. A családi pótlék gyermekenként havi 300 forinttal, a gyermekgondozási segély 500 forinttal nő, a gyermekgondozási díj legkisebb összege pedig 4190 forint lesz.

- A JÓ REGGELT vendégei CRAVERO Róbert, az Orsz. Tervhivatal elnökhelyettese és REDNÁGEL Jenő mezőgazdasági miniszterhelyettes. Nem kell-e attól tartani, hogy ez az áremelkedés inflációs robbanást okoz és rálépünk a lengyelekéhez és a jugoszlávokéhoz hasonló útra?
- Hát természetesen a társadalom egésze és elsősorban a kormányzat szeretné ezt a folyamatot elkerülni. Ennek egy nagyon fontos feltétele, hogy a bérkiáramlás értéke is kb. a tervezett keretek között maradjon. Ez egy fontos feltétele annak, hogy a keresleti és a várható kínálati viszonyok egyensúlyba kerüljenek. Ebben az az alapvető kérdés, hogy a gazdálkodó szervezetekben a teljesítmény növekedéssel párhuzamosan történjen meg a bérkiáramlás. Beszéltünk az előbbieken arról, hogy Magyarországon sok területen nincsenek és nem alakultak még ki a piaci viszonyok. Ebből fakadóan bizonyos termelő szövetkezetek monopóliumhelyzetben vannak. A monopóliumhelyzetből az is következik, hogy olyan bevételekhez, olyan árnyereségekhez juthatnak, amelyek mögött nincs valóságos teljesítmény. Ez egy valóságos veszélye az infláció kialakulásának. Ezért alapvető érdek, hogy a termelő szervezetekben a bérkiáramlás mértéke egy valóságos teljesítményhez kötődjön és egy nagyon fontos feltétel, hogy a munkáltatók, a munkavállalók és az állam képviselői az érdekegyeztetés országos és reméljük a következőkben közép-fórumain egy megállapodás jöjjön a valóság teljesítmény és a bérkiáramlás között. Természetesen, hogy sok olyan gazdálkodó szervezet van, különösen a közüzemek tekintetében, ahol a bérkorrekciókra, a béremelésekre feltétlenül szükség van, mert ilyen módon lehet csak az adott teljesítményt, az adott szolgáltatást ellátni.

- REDNÁGEL Jenő?

- Másik nagyon lényeges kérdés megítélésem szerint, hogy legyen kínálati piac, legyen verseny, legyen érdekelttség, tehát hogy érje meg termelni és az import pedig reális versenyt támasszon a termelőknek.

- Be szélgetésünket kb. tíz perc múlva folytatjuk.

- A KGST szófiai tanácskozása előtt a magyar álláspontról, a szervezet kilátásairól beszél Domány András mikrofonja előtt SZŐNYI Péter miniszterhelyettes:

SZŐNYI: - Nyugodtan meg lehet állapítani, hogy az együttműködés korábban kialakított eszközrendszere tényleg megbukott, amelyik tervlebontásos rendszerre épült.

- Olyan dokumentumokat fognak itt előterjeszteni, amelyeket tkp. még a régi NDK, csehszlovák és román kormány idején fogadtak el.

- Igen, ez pontosan így van. Én azért bízom is benne, hogy ez a két napos ülés nem az előterjesztett dokumentumok feletti vita lesz, hanem afeletti vita lesz, hogy hogy kell megújítani ennek a régióknak a kapcsolatrendszerét. Hogy egy piaci kapcsolatokra épülő régióvá váljon, mindenek előtt az önálló vállalatok szabadon mozogjanak és az állam csak azt a szerepet töltsse be, ami ténylegesen az állam feladata. Én azt hiszem, avval kell számolni, hogy néhány ország elindul egy új úton és valószínűleg egymás mellett fog rövidebb vagy hosszú ideig élni, különböző eszközrendszer alapján az együttműködés. Mi úgy gondoljuk, hogy egy komplex, új piaci rendszerre kell áttérnünk. Ebben a piaci rendszerben az értékmérő egy konvertibilis valuta lesz, az árak a világpiaci árakon alapulnak, mégpedig közvetlen köztődség alapján, tehát nem két év, három év vagy öt éves átlagárakon. Egy olyan rendszer, amely maga után hozza mindazt, amit egy szabad devizás piac megkövetel. Az meggyőződésem azonban, hogy úgy, ahogy ezt az együttműködési rendszert csinálták a szocialista országok, ezt nem lehet így folytatni. Ha nem lesz képes változtatni ezen ez a régió, akkor nem megszüntetés, egyszerűen szétesés következik be.

- Belügyminiszteri intézkedések a lehallgatási botrányral kapcsolatban:

A belügyminiszter elrendelte, hogy azonnal zárolják a belső biztonsági szolgálat törvénysértéssel vádolt osztályának iratanyagát. HORVÁTH István emellett a szolgálat csoportfőnökét igazoló jelentés tételére kötelezte. A FIDESZ és az SZDSZ nyílt levélben közölte, hogy feljelentésüket nem kívánják további iratokkal kiegészíteni és felszólította a katonai főügyészt, hogy haladéktalanul rendelje el a nyomozást az eddig ismertetett dokumentumok alapján. A belügyminisztérium belső biztonsági szolgálatának személyi állománya visszautasította az ellene emelt vádakat, de hajlandó alávetni magát az ügyéségi vizsgálatnak. A testület dolgozói nyilvánosan ítélték el azt a személyt, aki az állami és szolgálati titkok kiszolgáltatásával súlyos bűncselekményt követett el.

A világpolitika hírei:

Bonn: lehet, hogy Romániában egy hónappal elhalasztják az áprilusra tervezett választásokat, jelentette ki egy nyugatnémet lapnak az állami titiztséget betöltő Ion Iliescu. Mint mondta, sok szervezet a választások későbbi megtartását akarja, ezeket a javaslatokat azonban a Nemzeti Megmentési Front Tanácsa még nem tárgyalta meg. Iliescu reményét fejezte ki, hogy többen már nem vándorolnak ki Romániából, sőt hazatérnek azok is, akik korábban elhagyták az országot.

Szófia: a bolgár hadsereg vezetése cáfolta, hogy az országban fennáll a katonai diktatúra veszélye. A fegyveres erők teljes támogatásukról biztosították a kormány reformtörekvéseit és azt a decembervégi döntését, amely helyreállította a török nemzetiség jogait. Az ügy előzménye, hogy Bulgáriában az elmúlt napokban számos tüntetés és nagygyűlés volt a törökök ellen. A tegnapi tízezres szófiai megmozduláson Atanaszov miniszterelnök megpróbált szólni a tömeghez, de nem hagyták beszélni.

Prága: Csehszlovákiában feloszlatta magát az ujságíró szövetség, amely évtizedeken keresztül a rendszer egyik politikai hatalmi eszköze volt. Csehszlovákiában az elmúlt hetekben a zujságírók megalakították új szakmai szövetségeiket, amelyek kizárólag szakmai és érdekvédelemmel foglalkoznak.

- Érdekes, bár meg nem erősített hírt kaptunk pécsi tudósítónktól, Belényesy Csabától PAPP László temesvári református püspök jelenlegi hollétéről:

- PAPP László Romániában van. Nem menekült se hozzánk, se Franciaországba, se pedig Svédországba. Ezt állítja a püspök egyik, Magyarországon élő hozzátartozója. A főpap nagyváradi lakását feldúlták a feldühödött emberek, ő maga elmenekült a népharag elől. Ha lecsillapodik a lincshangulat, nem zárkózik el attól, hogy megszólaljon, de egyelőre nem óhajt ...., akivel beszéltem, meg van győződve arról, hogy PAPP László igazat mond, amikor cáfolja, hogy nem tőle származik a nagyváradi FÁKLYÁban dec. 22-én megjelent közlemény, amely ismételten támadta TÖKÉS Lászlót (!). Azt valaki más írta, felhasználva a püspök nevét. Ami az egész történetben számomra a legszomorúbb, PAPP László Magyarországon élő családtagjai félnek. Rettegnek attól, hogy a püspökre szórt átkok - ártatlanul ,

az ő fejükre is viasszaszállnak. Mindennapi létükben érzik fenyegetettnek magukat. Negyven évig éltem Romániában, mondta a püspök veje, apámat a securitate kergette halálba. Minket is zaklattak. Ide menekültünk és most itt sincs nyugovásunk.

-

Az időjárásról : -- Igen hideg idő van, 17 és -14 fok között váltakozik az országban, Budapesten legutóbb -9 fokot mértek.

Ma sem számíthatunk lényeges időjárásváltozásra. Túlnyomóan erősen felhős, párás, néhol ködös időre számíthatunk, csak kevés helyen süt ki rövid időszakokra a nap. Néhány gyenge hószállingózás továbbra is előfordulhat. A lgémozgás mérsékelt marad. A hőmérséklet csúcserőrtéke csupán -2 és -7 fok között várható. Késő este is hideg lesz, -5, -10 fokkal.

REKLÁM.---

7 h 14

- Folytatjuk beszélgetésünket CRAVERO Róberttal, az Orsz.Tervhivatal elnökhelyettesével és REDNÁGEL Jenő mezőgazdasági miniszterhelyettesel. Hogyan mutatkozott meg az áremelés a főváros legnagyobb piacán, a B osnyákon? Ezt nézte meg hajnalok hajnalán Obersovszky Péter:

(Tudósító:) - Östermelőkkel beszélünk, akik hajnalok hajnalán érkeztek ide a fővárosba és hozták el az árújukat. Arra számítottunk, hogy az általános áremelkedés megmutatkozik majd az őstermelők áraiban is. Ők azonban felvilágosítottak bennünket, hogy a piaci, az igazi piaci viszonyokat régóta ismerik és a nagybani felvásárlásnál már régóta mindent a kereslet-kínálat határoz meg. Ezért aztán a hagymát, burgonyát és azt, ami ilyenkor a legkelendőbb, ezekben a napokban, továbbra sem tudják drágábban adni. Gyakorlatilag hiába drágult meg az energia ára és így a szállítás költsége is, ezeket ők az áraikba nem tudják beépíteni. Kérdeztük, vajon várható-e, hogy a vidéki kis-termelők ráállnak a háziállatok hizlalására. Elutasító választ kaptunk, senki nem tapasztalta volna, hogy vidéken növekedett volna a termelési kedv és senki nem hisz abban, hogy a közeljövőben megtelnek a 100 - 500 állat hizlalására alkalmas ólak, hiszen a takarmányárak emelkedése is igen jelentős.

(Forró:) - Bólogattak, hallgatva ezt a tudósítást.

- Igen, valóban, hisz a zöldség, gyümölcs, szőlő termékek már kb. nyolc éve szabadárak és valóban, e termékek áremelkedése nem követi a központilag meghirdetett áremelkedéseket. Kínálati piac van és érvényesülnek a piac törvényei. Reméljük, hogy ugyanígy lesz majd a most szabadárassá tett élelmiszeripari termékeknél is és abban is bízom, hogy talán ez volt az utolsó ilyen központi áremelkedés, nagy méretű és széles körre kiterjedő áremelés. Ami a konkrét Bosnyák téri felvetést illeti, én azért optimistább vagyok ennél, hisz a mezőgazdasági termelés érdekeltsége valamit javulni fog azáltal, hogy szabadárak lettek a mezőgazdasági termékek, legalább annyira, hogy a begyűrző költségek a jövedelmezőséget nem fogják rontani, így, ha kereslet van, akkor tudják érvényesíteni az árban is.

- A piac kulcsszó volt eddigi beszélgetéseinkben. De nem furcsa az, hogy pl. a benzináremelés, ez teljes mértékben ellentétben van a piaci ármozgással?

- Igen, ennek az az alapvető oka, hogy az elmúlt időszakban végrehajtott benzináremelkedéseknél ugye, a kormánzatnak az volt a szándéka, a lakosság érdekeit messzemenően figyelembe véve, hogy a benzináremelés, az egyben teremtse a módot arra, hogy az ország úthálózatának egy erőteljesebb fejlesztése történjen meg.

- S mennyi került az útalapba, ha szabad megkérdezni?

- Hát ezt pontosan nem tudom, hány milliárd forint. Több milliárd forintról van szó -

- De oda került?

- Igen, természetesen, hisz erről az illetékes minisztérium időnként ad tájékoztatást is és ez a benzináremelés is egyben hozzájárul ahhoz, hogy ez az útalapba bekerüljön.

- Ez a mostani is, tehát ebből is kerül oda be vagy pedig ezt teljes egészében a költségvetés büdzséjébe megy?

- Igen, ez is kerül az útalapba.

- Mi garantálja, hogy az ár és a haszon nem lesz tisztességtelen? Akkor, amikor nincs ártörvény, nincs versenytörvény és nincs törvény a tisztességtelen hasznról?

- E törvényeket a parlament ez év első felében fogja tárgyalni, bár az a véleményem, hogy a tisztességtelen haszon képződését a törvények önmagában nem tudják megakadályozni. Ennek meg kell teremteni természetesen a gazdasági alapjait, kereslet-kínálat kell, ennek az egyensúlya, piaci viszonyok kellenek, a monopóliumoknak meg kell

szűnnie. Az élelmiszergazdaság területén én úgy látom, hogy a kínálati piac 1990-ben is fenntartható, sőt az eddig hozott intézkedések alapján a kínálat javulni fog.

- Kínálat tehát lesz, kérdés, hogy lesz-e rá fizetőképes kereslet is. Ön szerint lesz?

- Arra számítani kell, hogy a fogyasztás 1989. évhez képest várhatóan, a hazai fogyasztás egy 1,5-2-2,5 %-kal mérséklődni fog. Szeretném hozzátenni, hogy 1988-ban, 89-ben is az volt a szándék, hogy a fogyasztás mérsékelten növekedjen, ill. szinten maradjon. Ismertek azok a hazai események, főleg a külföldi vásárlások, amelyek összességében a magyar lakosságnak a fogyasztását 1989-ben is jelentősen emelték, összességében jelentősen emelkedett. Ehhez a 89. évi emelt színthez képest a gazdasági prognózisok szerint és a mai jövedelmi számítások alapján arra számítunk, hogy 1990-ben a 89. évi fogyasztás mértéke mérséklődik egy 2-3- %-os mértékben. Ezért tehát azt lehet mondani, hogy a hazai fogyasztás az előző évhez képest várhatóan csökken.

- Köszönöm, hogy elfogadták meghívásunkat és válaszoltak kérdéseinkre.

-

REKLÁM:

1990 jan.2-a és febr.3-a között az egész ország területén népszámlálás céljából a lakásokat számláló b iztosok keresik fel. Kérjük, segítsék munkájukat. - Számítunk önökre, számolunk önökkel. Központi Statisztikai Hivatal.

7 h 24

- ELSŐ KÉZBŐL ma este 20 órakor a Kossuth-rádióban. Rendhagyó lesz a mai műsor, amolyan 1989-es leltárféle. A tavalyi legérdekesebb és legtanulságosabb beszélgetések egy-egy részletét idézzük fel. Többek mellett ismét hallhatják ifjabb RAJK Lászlót, BORBÉLY Sándort, ifjabb BÍBÓ Istvánt, CZINEGE Lajost, ..., KRASSÓ Györgyöt, MÜNNICH Ferencnét, NÉMETH Miklóst, GRÓSZ Károlyt, BEREZC Jánost, RIBÁNSZKI Róbertet és PUJA Frigyeset.

-

Fél nyolc

Hétféi sportkrónika. ---

LAPSZEMLE

5 h 33

(Forró:) - Reggeli ujságlapozgató Hollauer Tiborral. Kérem, nekem régóta van egy olyan gyanúm, hogy az én telefonomat is lehallgatják. - Nem más, mint NYERS Rezső mondja ezt, aki a jövőben nyugdíjasként, havi 2 forintért lesz az MSZP elnöke. A NÉPSZABADSÁGBól, amely összeállítást közöl a párt választmányi üléséről, az is kiderül, hogy az elnökséget meglepte SZÜRÖS Mátyás átigazolásának elmaradása.

- A Magyar Köztársaság alkotmányos rendjének, belső biztonságának megóvása szent kötelességünk, melyet az új alkotmányra tett eskünkkel is megerősítettünk.

- E patetikus szavakat nem valamelyik ellenzéki párt, hanem a "hálózat", azaz a belügyminisztérium belső biztonsági szolgálatának szemlyi állománya tette közzé, szaporítva az indulatos, ám annál kevesebb tény tartalmazó nyilatkozatok sorát. A MAGYAR HÍRLAP kommentárja: aligha alkalmas a belügyminiszteri posztra egy olyan személy, akinek vezetése alatt az egyik osztályon ilyen jogtiprások előfordulhatnak.

- 50 millió forintot szeretne visszaszerezni az államnak egy székesfehérvári ügyvéd.

- Dr. BÉRCES László a már ismerős képlet szerint egy személyes Kft-ként létrejött Komfort nevű céggel hadakozik. A tény a gárdonyi pártüdülő és a székesfehérvári MSZMP-székház. Mint a MAGYAR HÍRLAP cikkéből kiderül, a harc kimenetele egyáltalán nem biztos és az ügyvéd kétségeit legalábbis fokozza az a tény, hogy a városi földhivataltól még jelenleg is mennek levelek ez ügyben az MSZMP-KB_hez.

- Nem igaz, hogy harmincezer securitátés visszahúzódott a hegyekbe. Nem igaz, hogy a forradalom időszakában külföldi terrorista csoportok érkeztek Romániába. Nem igaz, hogy Ceausescu testőrségét a világ különböző részéről örökbe fogadott egykori árva gyerekek alkották.

- Igaz viszont, hogy a romániai rendőrség soraiban is voltak secu-

ritátésok, ám ezeket, mint Dimitru Bitlan ? tábornok, Bukarest rendőr-főkapitánya állítja a MAGYAR HÍRLAPban, a testület mára már kivetette magából.

- Ahhoz, hogy Románia Európa részévé váljon, szembe kell néznie a nemzeti romantikával, az identitás-zavarral, ami sok évtizeden át meghatározta politikáját és nemzeti lelkületét.

- DOMONKOS (!) Géza szerint, aki a Nemzeti Megmentési Front Tanácsának tagja, ez nagyon nehéz, kínos és rettenetes vajudás lesz. Szavait a MAGYAR NEMZETben olvashatják.

- Boritékolni lehet a megállapítást, hogy a meglepetések tanácskozása lesz.

- Mármint a KGST-országok miniszterelnökeinek holnapi és holnaputáni tárgyalása. A MAGYAR NEMZET szakértője állítja ezt, aki szerint a küldöttségvezetők okkal kérdezhetik majd maguktól és egymástól: lesz-e a jövőben KGST?

(folytatás a következő oldalon)

7 h 40

- Önkényes lakásfoglalók, akik felett szemet hűny a törvény, sőt még némi támogatást is kapnak. Sándor Anikó egy olyan, életveszélyesnek nyilvánított fővárosi házban járt, ahol a pályaudvarokról, aluljárókból kiszorult hajléktalan fiatalok húzódnak meg:

(A katonaságé volt a ház, fiatalok^{szülei} költöztek be. A ház állfótlag életveszélyes. Voltak kint a katonaságtól, a rendőrségtől is, az első két héten majdnem minden nap járt ott valaki, azóta már senki sem . Egyikük egy 13 éves gyerek, megszökött az intézetből. 501 darab matracot vett nekik a ... Egy húsz éves anya is van köztük, gyermeke a szüleinél maradt. Van aki dolgozik, - sokan tarhálnak. Ez úgy megy, hogy "odamegyünk egy emberhez és kérünk tőle egy pár forintot, hogy segítsen ki, mert éhesek vagyunk". Karácsonykor ajtóról ajtóra jártak, bekopogtattak, kértek egy kis cukrot. Volt ahol kidobta őket a házfelügyelő. Ez olyan, mint egy nagy család, összetartanak. Ez a ház a hadseregé, ő dönti el, hogy ittmaradnak-e vagy nem. Folyóvíz nincs az épületben, van aki tíz napja nem fürdött.)

- Hol tart az internáltak rehabilitálása? Sipos Z oltán mikrofonja előtt BÁLINT Tibor, a belügyminisztérium titkárság-vezetője:

Bálint:-Nagyon sokan félreértették a megjelent jogszabályokat, ill. a belügyminisztérium és a társadalombiztosítási főigazgatóság által kiadott közleményt. Mindenkinek kiadjuk a hatósági bizonyítványt, akinek a munkaviszonyát, szolgálati idejét eddig nem rendezték. A SZU-ban munkát végző személyek ügyében mutatkoznak komoly félreértések, mivel úgy értelmezik sokan a jogszabályt, hogy az 500 forint nyugdíjkiegészítés automatikusan jár mindenkinek, aki a SZU-ban volt, olyanok jelentkeznek tömegével, akiknek munkaviszonya, szolgálati ideje már rendezett(?). Ezeket a kérelmeket, sajnos, el kell utasítani.

- Akár belöldön, akár a SZU-ban munkát végző intrnáltak, kitelepítettek hány százalékával kell ma számolni mint kártérítést igénylővel?

- A kérelmek száma nem tükrözi az előzetes számításokat. Kevesebb érkezik. Több tízezeres nagyságrendben vártunk kérelmeket, mindössze kétezer internált, kitelepített fordult hozzánk.

Három és fél órás műsorunk három és fél percben:

- a JÓ REGGELT egyik vendégétől, az Orsz.Tervhivatal elnökhelyettesétől, CRAVERO Róberttől kérdeztem, hogy elkerülhetetlen volt-e ez a nagy méretű áremelés.

Cravero: - Sajnos igen. A jelenlegi gazdasági és a politikai helyzet stabilizálására csak a gazdaság átfogó átalakításával van esély, ezen belül elsősorban a külső és a belső egyensúly megtartása érdekében, ennek az egyensúlyi állapotnak az elérése érdekében, sajnos a lakosságra is növekvő terheket hárít ez az átalakítási ..

- A romániai változásokról Partis ? Ferenc író beszélt:

- Reméljük, hogy Romániában örökre kiírtják a sovinizmus fogalmát is. Mert elég volt éppenséggel a gyűlölködésből. Össze kell fognunk, kölcsönösen segítenünk kell egymást. Viszont ez a barátkozás ne legyen egyoldalú. A barátsághoz mindig partnerre van szükség. És itt van a román kormánynak az a feladata, tanulva a múlt tévedéseiből, bűneiből, vonja le a megfelelő következtetéseket és a nemzeti kisebbségeknek maradéktalanul biztosítsa ne csak a személyi, emberi jogokat, hanem a kollektív jogokat is.

- Ökumenikus delegációt küldenek Erdélybe a magyarországi egyházak.

- Úgy gondoljuk, hogy az ottani egyházaknak kell megmondani azt, hogy mire van szükségük és nem nekünk kell eldönteni, hogy most szállítunk neki X mázsa búzát vagy akármit, hanem ők mondják meg azt, hogy énekeskönyvet szeretnének vagy a diakóniai szolgálatot akarják kiépíteni vagy teológusoknak a cseréjét szeretnék vagy iskolát akarnak létrehozni vagy beindítani, ahhoz van tapasztalatra szükségük. Ezt mind ott kellene nekik megmondani és ebben szeretnénk egy fajta lökést adni.

- Holtponton a debreceni szovjet katonai repülőtér ügye.

- Hiába végzett már zajszíntméréseket a helyi építőipari műszaki főiskola, a KÖJÁL és a környezetvédelmi hatóság, hiába van megállapodás arra, hogy múlt év dec. 21-ig tisztázzák, ki, hogyan és mennyi kártérítést fizet a debrecenieknél, hiába szerzett helyszíni tapasztalatokat az országgyűlés által kiküldött bizottság és egy szovjet-magyar vegyes bizottság, a szovjet fél saját mérésekhez ragaszkodik. Éppen ezért ma, ahogyan régebben, kötelékben repülnek a gépek és a város irányába szállnak fel. Amennyiben ma az időjárási viszonyok miatt nem lehetne repülni, akkor a zajszíntméréseket szerdára halasztják.

- A Debreceni Ellenzéki Kerekasztal visszavette a tavaly kizárt Demokrata Fórumot, ám az MDF nem kíván részt venni az Ellenzéki Kerekasztal munkájában.

- A kerekasztalt mint olyat idejétmúlt, túlhaladott formának tartjuk, nem kívánunk úgymond visszakéredzkezni, a kerekasztalt a régi formájában felújítani részünkről nem szeretnénk.

- És végül minilapszemle Hollauer Tibortól.

(Ismétlés)

Nyilatkozatot tett közzé az Országos Sajtószolgálat útján a "hálózat", azaz a belügyminisztérium belső biztonsági szolgálatának személyi állománya is. ---(Ism.)

Komfort Kft. Egy újabb fedőnév, amely az egykori MSZMP-vagyon átmentésére szolgáló céget takar. Egy székesfehérvári ügyvéd harcol ellene.---(Ism)

A romániai rendőrség kivette soraiból a securitátésokat, állítja Dimitru Bitlan ? tábornok, Bukarest rendőrfőkapitánya a MAGYAR HÍRLAP-ban.

DOMOKOS Géza, a Romániai Nemzeti Megmentési Front Tanácsának tagja a MAGYAR NEMZETben úgy véli: az ország Európához való csatlakozása csak a nemzeti romantikával és identitás-zavarral történő leszámolás után mehet végbe.

---(ism.)

KOSSUTH-adó

HÍREK

8 h

A kormány közleményt tett közzé a mától érvényes áremelkedésekről és az ezek mérséklését célzó szociálpolitikai intézkedésekről. --(Ism.) Januártól emelkednek a tanácsok szociális támogatási keretei is. Az intézkedésről szóló közleményt részletesen a mai lapokban lehet olvasni.

Még ebben a hónapban Izraelbe várják NÉMETH Miklós magyar miniszterelnököt, közölte Mose Arensz izraeli külügyminiszter, miután kulturális megállapodást írt alá HORN Gyula külügyminiszterrel. A magyar politikus az első tárgyalások után elmonda, hogy beruházásvédelmi megállapodást készítenek elő a fejlett technológiával dolgozó izraeli cégek magyarországi befektetései érdekében. Külföldi újságírók kérdéseire válaszolva HORN Gyula megismételte, hogy a Közel-Kelettel kapcsolatos magyar álláspont lényegében nem különbözik a nyugat-europaitól. Úgy vélte, hogy nincs elvi akadály a szovjet zsidók Magyarországon keresztüli kivándorlásának Izraelbe.

Az új román vezetés utasította a katonai törvényszékeket, hogy ország-szerte kezdjék meg a letartóztatott secusok tárgyalását. A bíróságoknak katonatisztek és polgári bírák is tagjai lesznek. Romániában azokat is bíróság elé állítják, akik segítettek a titkos rendőröknek.

A bolgár hadsereg vezetése cáfolta, hogy az országban fennáll a katonai diktatúra veszélye. A fegyveres erők teljes támogatásukról biztosították a kormány reformtörekvéseit és azt a decembervégi döntését, amely helyreállította a török nemzetiségűek jogait. Az ügy előzménye, hogy Bulgáriában az elmúlt napokban számos tüntetés és nagygyűlés volt a törökök ellen. (Ism.)

A nicaraguai kormány beutazási engedélyt adott ki hat amerikai diplomatának. Így lehetővé válik, hogy ismét működőképes legyen az Egy. Államok managuai nagykövetsége. December végén Nicaragua kiutasított 20 amerikai diplomatát, mert az amerikaiak átkutatják a közép-amerikai ország panamai nagykövetségét.

(Hírek, 8 h)

441

Hung. Monitoring, 8.1.90.-d

Ismét el kell halasztani a Columbia ameriai űrrepülőgép felbocsátását, mert rossz az idő a floridai űrközpont környékén. A Columbia a tervek szerint haditengerészeti műholdat állít pályára és visszahoz a földre egy korábban felvittet. Az amerikai űrkutatási hivatal programjában idén tíz? űrrepülőgép-felbocsátás szerepel.

- 0 -

PETŐFI-rádió

HÍREK

9 h

(érthetetlen)

- 0 -

KOSSUTH-adó

HÍREK

10 h

A román kormány kész szeptemberre h alasztani a demokratikus választásokat, hogy az új pártoknak legyen idejük szervezetük kialakítására s a választási kampányra. A Nemzeti Megmentési Front Tanácsa azt is bejelentette, hogy katonai bíróságokat alakítanak az elfogott securitátások elítélésére. Olyan embereket is bíróság elé állítanak majd, akik segítettek a titkos rendőröknek, közölte a bukaresti rádió. Iliescu elnök időközben egységre szólította fel a lakosságot, figyelmeztetve a széthúzás veszélyeire. A romániai diákok is bejelentették, hogy szabad szakszervezeti szövetséget kívánnak létrehozni. A bukaresti műszaki egyetemen tanuló fiatalok oktatási reformokat és nagyobb autonómiát követelnek. A diákok még ebben a hónapban ünnepélyesen meg akarnak emlékezni a forradalmat kirobbantó temesvári eseményekről.

Romániában a monarchia visszaállítását tűzte ki céljává az újjaalakult Liberális Párt. Az 1948-ban alapított szervezet egyik vezetője a Reuter brit hírügynökségnek elmondta, hivatalos üzenetben kérte föl

a svájci emigrációban élő Mihály exkirályt, hogy térjen haza és foglalja el trónját. A Liberális Párt Románia egyik legjelentősebb pártja volt, amíg 1947-ben be nem tiltották.

A bolgár kormány elutasította, hogy népszavazást tartsanak a nemzetiségi politikáról. Atanaszov miniszterelnök tv-beszédében mindazonáltal megígérte, hogy a nemzetiségi problémákat a széles közvélemény bevonásával próbálják megoldani. Ennek szellemében a minisztertanács különbizottságot alakított, amely a különböző városok nacionalista csoportjaival fog tárgyalni. Ezek ui. továbbra is tiltakoznak az államtanács határozata ellen, amely visszaadta a törökök vallásgyakorlati és nyelvhasználati jogát. A bolgár fegyveres erők nyilatkozatban kiálltak ezen határozatok mellett. A dokumentumban azt is hangsúlyozzák, teljesen alaptalanok azok a híresztelések, amelyek a katonai diktatúra veszélyéről szólnak Bulgáriában.

Moszkva belügyi csapatokat vezérelt a Grúzián belüli Oszét autonóm területre, ahol november óta mindennapossá váltak a pogromok. Az oszét független népfront beszámolója szerint grúz szélsőségesek blokádk alá vették a terület fővárosát, amelyet így most sem megközelíteni, sem elhagyni nem lehet. Az akció azután történt, hogy a hétvégén állítólag egy oszét fegyveres betört egy grúz család házába és agyonlőtt egy kisgyereket.

Az Új Fórum nevű keletnémet ellenzéki szervezet nem hajlandó további tárgyalásokra a kormánnyal, ha az folytatja az új biztonsági rendőrség szervezését. Modrow miniszterelnök ui. a neonácizmus terjedésének veszélye miatt feltétlenül szükségesnek tartja a belbiztonsági erők újbóli felállítását. Megígérte azonban, hogy az ellenzék javaslatait figyelembe fogják venni a politikai állásfoglalások kidolgozásánál. Az Új Fórum országos értekezletén egyébként úgy döntött, hogy nem alakul párttá, hanem polgári mozgalomként indul a parlamenti választásokon.

Jugoszláviában a rádió és a tv most először közvetítette élő adásban a szerb ortodox egyház karácsonyi istentiszteletét. Ezzel egyidőben a belgrádi kormány tagjai meglátogatták a pravoszláv egyház kórházban fekvő pátriárkáját.

Tel-Aviv polgármestere kész béketárgyalásokat kezdeni Jasszer Arafattal. Slomo Lahat ezt izraeli újságírók előtt jelentette ki. A politikus

egyúttal bírálta Samír miniszterelnököt, mivel az a PFSz kizárásával próbálja megszervezni a közel-keleti béketárgyalásokat.

- o -

PETŐFI-rádió

HÍREK

11 h

Berlinben folytatódott a kormányzó és a tizenegy ellenzéki párt kerekasztal-tárgyalása. A mostani, 6. forduló előzménye, hogy az ellenzéki szervezetek a megbeszélések megszakításával fenyegetőznek, ha a kormány folytatja az új titkos rendőrség szervezését. - Ide kapcsolódik, hogy ma először, élő adásban közvetíti az NDK-TV a kerekasztal-tárgyalásokat.

Nyugati szakértők teljes kudarcnak tartják a KGST eddigi működését. A tagállamok mintegy 130 milliárd dollárral tartoznak a nyugatnak, de egymás közötti kereskedelmük mindössze 4 %-át teszi ki a világkereskedelmi forgalomnak. Mindemellett a KGST-országok termelik ki a föld természeti kincseinek egyharmadát. A szervezet legfőbb problémája, hogy nem piaci társulás és pénzneme, a transzferábilis rubel nem váltható át kemény valutára. Mindezt a holnap kezdődő szófiai KGST-csúcs-találkozóval kapcsolatban állapítják meg nyugaton.

A román vezetés beindítja a fogyasztási cikkek nyugati importját, hogy kielégíthesse a lakosság igényeit. Az első negyedévre 125 millió dollár értékű nyugati árucikk behozatalát engedélyezte a Nemzeti Megmentési Front vezetősége. - A román kormányfő közölte azt is, hogy Románia jelentősen növeli importját a kelet-európai országokból.

Egy bukaresti egyetemi tanár elmondta, hogy Nicu Ceausescu valójában soha nem volt kiváló tanuló. Egy francia újságnak nyilatkozott Constantinescu, a természettudományi kar tanára. Eszerint a volt diktátor elhatározta, hogy fia fizikát fog tanulni és ezért bekérte a felvételi tesztet. Később is minden vizsgánál külön elbírálást követelt a közepes képességű Nicu számára. Amikor az egy. tanár megpróbálta megtagadni a kedvezményeket, Ceausescu a securitátéval fenyegette meg.

Salgótarján Gorkij-lakótelepén tűz volt egy négy emeletes ház egyik lakásában. A tűzoltók tizenöt lakót mentettek ki és senki sem sérült meg. A kár mintegy fél millió forint. A szakértők most vizsgálják, mi okozta a tegnapi tüzet a salgótarjáni lakóházban.

- o -

KOSSUTH_adó

5 h 40

FALURÁDIÓ

- A JÓ REGGELT studiójában a FALURÁDIÓ két műsorvezetője, Takács András és Veres Tibor.
- Röviden a tartalom:
- Az új húsárakban csont is van. - Kié lesz a föld? Jegyzetírónk önmagával is perlekedik. - A spanyol földek fölött felhőtlen az ég. - A hétfőn is volt karácsony.

-

- A mai nap húshagyó hétfő. Tudom, a mondat értelme kettős, de nem vagyok cinikus. Érdekelt viszont, hogy a húsboltok vajon csak a hét végére ürültek-e ki. A MAGYAR HÍRLAPban ui. olvastam, hogy a Szegedi Szalámigyár az elmúlt héten csak két napig tudott sertést vágni, mert partnerei nem szállítottak állatot.

- És hogy mire számíthatunk, a technika segítségével erről beszélgetünk GYÖMBÉR Istvánnal, a szegedi Felszabadulás-téesz főállattenyésztőjével és PATAKI Károllyal, a Szalámigyár kereskedelmi igazgatójával. Először őt hallják:

Pataki: - Tkp. a termelő megvárja, hogy melyik vásárló, vevő mit kínál az árúért és természetesen annak adja, amelyik többet ígér.

- Önök nem tudtak eleget ígérni?

- Mi meghirdettük azt a központilag megbeszélte árat, ami egy meghatározott átlag minőségre 65 Ft és ha ezzel az élő árral, bekerülési árral számolunk, akkor egy minimális ..... (a vétel teljesen elromlik, hosszabb rész érthetetlen)

.... kezembe került egy gabonaforgalmi kiadvány, ami az árra vonatkozik, a 90-es árra vonatkozik és 30 % ....ár emelése....Akkor már nekünk a sertés így 68 Ft 30 f-be kerül, s akkor még nincs nyereség.

Gyömbér: - Természetesen a termelő azt szeretné, hogyha valahol valaki ezt a költséget megtérítené. Na most, miután ez a költség, ez tovább gyűrűzik, húsba, készítménybe és végső soron a fogyasztónak kell megtéríteni, - ha van még vásárlóerő, tehát az úgy van, ha nincs piac belföldön, külföldön, akkor bizony az adott vállalatot is a csőd szélére viszi.

- Gyömbér úr tud-e olyan húsipari üzemet, amelyik többet fizetne, mint a Szegedi Szalámigyár?

- Hasonlóak az árajánlatok.

- Végülis kinek fogják eladni a sertéseket?

- Hogy mi kinek fogjuk? Hát lehet, hogy Szegedre adjuk, lehet, hogy másnak, nincs még eltökélt szándékunk.

- Önök mindketten szegediek. Nem félnék-e attól, hogy egy harmadik szegedi bemegy majd a húsboltba és kettejük vitáját ő fogja megfizetni?

Pataki: - Ezt a vásárlóerőt, ezt tovább nem lehet terhelni, mert a végén tényleg oda fogunk jutni, hogy nem lesz, aki meg fogja venni és akkor tkp. a visszafelé-folyamat már elindult. Ha nem lesz, aki meg fogja venni a combot, karajt, tarját, lapockát, akkor természetesen nem kell ahhoz élőállatot felvásárolni, no dehát itt jön az, hogy ha nem kell, akkor viszont nem kell termelni, satöbbi, satöbbi.

- Akkor most hadd kérdezzem Gyömbér Istvántól, hogy ha a Szegedi Szalámigyár nem fog sertést vásárolni, akkor kinek fognak termelni?

Gyömbér: - Nyilvánvaló, hogy a kereslet hiánya, az nálunk is érződik, kevesebb téesz-tagnak tudunk munkát adni és a mi telepi eszközeink is üresen fognak állni.

- Reméljük talán mégsem. - Kié lesz a föld? Amikor erről beszélgettünk a szerkesztőségben, nekem az volt a véleményem, hogy a birtoklás nálunk nagyrészt érzelmi kérdés. Jegyzetírónk, Búzás Andor hangsúlyaiból is ez derül ki:

- Az írott törvény most - és erre most minden történelmi esélyünk megvan - harmóniába illesztheti a magángazdálkodást és a szövetkezeti. A realitások arra utalnak, hogy semmi sem indokolja valamelyik kizárólagosságát, a másik megsemmisítését vagy lehetetlenné tételét. Hogy némely csoportok miért ugranak egymás torkának mégis, annak mindenek fölött az írott törvény előtti iratlan törvény nagy történelmi sérelme az oka. A téesz-gazda azt mondja: ez akarja a közösbeli földjussát most, aki évtizedekig magára hagyta volna a földjét, gazban hagyta volna, ha mi nem maradunk itt? Ha mi remény és minden nélkül, amikor 20 forintot fizettek és 22-öt kellett visszaadnunk és látástól vakulásig dolgoztunk, hogy megmaradjon a föld és megmaradjon a falu? Ő akkor elment bányászni, csak búcsúra járt haza, hogy körberöhögje a sok élhetetlen bolondját? Ő a jussát akarja most? De mi legyen az ok jussával, az öregekével, akik itt porladnak már a temetőben és filléres járadékuk mellett utolsó leheletükig gürcöltek, hogy örökül hagyjanak

egy gazdagabb gazdságot majd az ittmaradókra? Nos, igaza van-e ennek a szövetkezeti gazdának? De még mennyire! És ha a másik azt mondja el, hát önként adtam le én a földemet? Ki meri azt önkéntességnek nevezni, ha lehetetlenné tették a gazdálkodást? Nekem talán luxus volt a saját földem alatti tárnákban araszolni, mint a vakond? Hát luxus az, hogy elúzva is meg akartam élni és a családomat eltartani? Az én porladó fölmenőim életértelmét talán nem gyalázták meg azzal, hogy minden gürcölésük értelme semmivé vált hirtelen? Hogy rám és gyerekeimre nem hagyhattak most már semmi mást, mint néhány négyszögöl semmit a világ nagy semmijéből? És neki is igaza van, de még mennyire! És vajon nekünk is igazunk van-e, ha azt mondjuk, hogy ugye, itt azért szó sincs a tulajdonformák ellentétéről, még ha ebbe is bujztatják érveiket, vádjaikat a perlekedő panaszosok. Az a bizonyos történelmi jogérzet szívesen vetíti ki a maga igazságát az egész országra, a tulajdonformákra, az ellenségre, hogy nagyobb nyomatéka legyen. És a maga jogos érdekét mindenki egyedül jogos érdekének állítja be. Így alighanem nekünk is igazunk van és az egész azért lenne most fontos, mert itt van már végre az ideje, hogy a múltat rendbe téve, új per indítása nélkül, új demagóg patvaristák politikai haszna nélkül, józan fejjel és közösen tervezhessük meg a jövőt.

- Spanyolországot gyakran állítjuk magunk elé példának, ennek ellenére keveset tudunk rólok. Hallgassunk bele a spanyol nemzeti adó egyik mezőgazdasági műsorába! --- (tolmácsol:) A környezet védelmében megnőtt az érdeklődés a természetes módszerek iránt szemben a mesterséges, a csinált dolgokkal. Új földművelési módszer van terjedőben, amely egyre jobban hasonlít elődeink munkájához, ugyanakkor mai eszközöket használ. Ennek az ötvöződése a biogazdálkodás, amely mélyen gyökerezik a spanyol parasztságban. Ma már jó kétezzer földműves eképpen műveli ötezer hektár földjét, tucat gazdaságban. (a biogazdálkodásról és népszerűsítéséről.) A biokultúra közvetett és közvetlen hasznát több, mint egy milliárd dollárra teszik, a biotermelők árúinak 20 %-a exportra megy.

- A biogazdálkodás tehát nem feltétlenül jelent szegénységet.

- Szerintem sem és remélem beigazolódik, hiszem, hogy ahol a legegészségesebb, ott a leggazdaságosabb a termelés.

- Térjünk vissza Magyarországra! Ma karácsony másnapja van a görög-keleti vallás szokása szerint . Gálit ? Mojszláv esperesi helynök, szentendrei lelkész a fennmaradás esélyeiről beszél. Trebitsch Péter felvétele:

- Bár Szentendrén nagyon kevesen vagyunk, mindössze talán százan, de a környező falvakban, Pomázon, Budakalászon, Csobánkán és lejjebb is, Budapest alatt, Szigetcsépen, Lóréven még tkp. szép számban találhatóak szerbek és ezeket szeretnénk valamivel Szentendréhez jobban kötni.

- Azt hiszem, egyre inkább szükség van arra, hogy a múltjukhoz is kössék és a hagyományaikhoz is, különösképpen a fiatalabb generációt.

- Azt mindenféleképpen, mert az utóbbi negyven évben ezek a fiatalabb generációk már elszakadtak az egyháztól is és a nyelvüket is kezdik elfelejteni.

- Mondják, hogy ha egy nemzeti kisebbség a nyelvét és a hagyományát hagyja elfelejteni és elveszni, akkor az identitását adja fel.

- Itt az egyháznak nagyon fontos szerepe van az egészben. A hittant fel kell újítani, mert itt már jó pár éven keresztül ez félbeszakadt, enm volt hittanoktatás sok egyházközségben és ezeken a hittanórákon belül tkp. nemcsak a hittant kell oktatni, hanem egy kicsit a szerb nyelvre, a szerb hagyományokra is összpontosítani, ezekkel a fiatalokkal megszerettetni újból ezt az egészet. Mert enélkül nemcsak ők fognak elveszni és nemcsak az egyház és a szerbség számára, hanem a saját számukra is. Belevesznek valamibe, amiben nem fogják megismerni önmagukat.

- Trebitsch Péter kollegánk Szerbek karácsonya c. műsorát ma 12 h 45 perckor hallhatják a Kossuth-rádióban.

- Akik most tartják a karácsonyt, azoknak boldog ünnepeket kívánunk.

- Ezzel elköszön a Falurádió szerkesztője, Veres Tibor -

- és munkatársa, Takács András.

KOSSUTH-adó

12 h 02

DÉLI KRÓNIKA

- A szerkesztő, B.Király Györgyi nevében is köszönti önöket a műsorvezető Hollauer Tibor.

Néhány mondat főbb témáinkból. ---

Részletes híreink, tudósításaink, először belföldről:

-Bizonyára sokan sóhajtottak fel önök közül ma délelőtt: mi lesz ezek után? Nos, ha a kérdés arra vonatkozik, hogyan kell kivédeni az életszínvonalunk elleni újabb súlyos támadást, erre nem tudunk válaszolni. Munkatársainktól is csak azt tudtuk megkérdezni, mi a helyzet jelenleg az üzletekben?

- A miskolci élelmiszer kiskereskedelmi vállalat valamennyi üzletében, áruházában, legyen az a belvárosban vagy a peremkerületekben, az alapvető élelmiszereknek azonos az áruk. De vonatkozik ez az élvezeti cikkekre, a sörre és dohányárúra is. Minden üzletben megtörtént már az átárzás. Igaz, nem sok dolguk volt a kereskedőknek, mert szombat délutánra szinte kiürültek a boltok. Még az elmúlt héten nem kis vitára adott okot, hogy a nagykereskedelem már felemelt áron szállította a rizst és lisztet és volt, ahol kivitték az eladótérbe, már megemelt áron, amit viszont értetlenül fogadtak a vásárlók, hozzáteszem, jogosan.

- Csongrád és Bács-Kiskun megyében jóformán minden lényegesebb élelmiszeripari termék tekintetében a központilag javasolt, tehát egyforma fogyasztói árakkal találkozhatnak a vásárlók az üzletekben, mivelhogy a termelők is tartották magukat a javasolt árakhoz. Kevés kivétel azért akad. Mint ismeretes, a bajai székhelyű Bácsbű Budapest több üzletébe, de csak a fővárosba változatlan áron szállítja a húskészítményeket. Ha másként nem döntenek, febr. 3-ig. A kiskúnhalasi ....feldolgozó, jóllehet a leggyakrabban vásárolt termékek árát az ajánlottnak megfelelően állapította meg, egyes árúknál, mint pl. a hizott liba aprólék és a pulykamáj nem változtattak árat, másoknál viszont, mint pl. a pulyka- és a csirkezuza, a hizott liba szárny emelte. A csirkezuza 112-ről 149-re, a pulykazuza 100-ról 149-re emelkedett.

- Nem tért el az ajánlott ártól a Debreceni Húsipari Vállalat, sőt árversenyre készül, ami azt jelenti, hogy mozgó boltjait oda küldi majd, ahol esetleg rátsznek még az új árra. A Baromfifeldolgozó Vállalat

lat az un. olcsó tömegárú árát mérsékelten emelte, pl. a csirkefarhát 10 %-kal kerül többbe, a régi áron adják a csirkemájat, a pulykaszárnycsőröt. A megyei sütőipari vállalat két termékénél változtatott. Az ajánlottnál drágábban adja a diétás búzakorpás kenyeret és olcsóbban a lekváros buktát. A Hajdú-Bihar megyei Tejipari Vállalat mindenben követte az ajánlást. Forgalom-visszaesésre számít, viszont a szerződéseken rögzített tejmenyiséget felvásárolja. A fölösleget tejporrá, vajjá dolgozzák majd föl.

- Szolnokon a nagy pénteki és szombati roham után most csendesek az üzletek. Magukba roskadt kereskedők és vásárlók számolgatnak, hogyan lesz tovább. Lesz-e árú, lesz-e, aki megveszi, érdemes-e többet dolgoznunk, hogy megélhessünk. Szolnokon az élelmiszerkereskedők az árakat meglehetősen kötöttként értelmezték. Az üzletekben majdnem minden termék a szállítók által ajánlott áron került a polcokra. Egyedül az egyik áfész-boltban találtunk eltérést, ahol a 14,50-es sört 50 fillérrel adják drágábban. Szolnokon egyébként néhányüzletben már pénteken emelt árakat láttak a vásárlók. Az eladók ezt vízióknak minősítették. Ma már sajnos nem az.

- Még pénteken egy egyeztető tárgyaláson a Nógrád megyei tanács termelés-, ellátás-felügyeleti osztálya azt javasolta a kereskedőknek, hogy az ellátás érdekében fogadják el a termelők első árajánlatait. Általában az ajánlati ár közelében kínálják a húst, lisztet, cukrot, sót, tehát az alapvető élelmiszercikkeket, máris látszik viszont az árkülönbség a dohány- és szeszfélekénél. Boltonként változóan 5-6 forintos különbség van ezen árfajták esetében. Az áralkunál kevés esélyre számítanak a kereskedők a monopól helyzetben lévő gyártókkal szemben. Pl. a cukor esetében nehéz lesz lealkudni, ám esetleg a téztafélekénél erre van esély. Miután a piacnak a jele itt nem látszik, a kényszerhelyzet miatt az első árajánlatot kellett elfogadni. Az emlegetett megyei főosztályon is úgy látják, egyelőre az történhet, hogy az egyes helyeken az eladatlan, felhalmozódott termékekből engedményes szezonális vásárokat fognak rendezni.

- Pécsen az egyik élelmiszerbolt annyira lelkes volt, hogy már pénteken emelni kezdte az árakat. A vásárlók nem osztoztak ebben az érzésben és bejelentést tettek a felügyeleti hatóságnál, amely vizsgálatot indított. Mától azonban szabad a gazda. Az árak errefelé nem térnek el jelentősen az országos átlagtól. Ami a termelőket illeti, a Pécsi Sütőipari Vállalat két termékénél kalkulált többet, mint mások. Kézzel formázzák a hamburger zsemlyét és a nagy kiflit és ezt meg

is fizettetik a vásárlókkal, vagy legalábbis megpróbálják megfizettetni, ha sikerül. A Baranya megyei Baromfifeldolgozó nem kér többet a csirke-szárnyért, a farhátért, a csirkemájért és a -szívért, mint eddig, a mulard? kacsa- és a pulykafarhát, valamint a szárny pedig egyenesen olcsóbb lesz. Megemelték a jobb minőségű sörök árát, de ha még most nem is vezették be, azon törik a fejüket, hogy a legtöbbet vásárolt szalonsört viszont olcsóbban adják majd, mint másutt.

- Juhász Pétert, Ladányi Zsuzsát, Kazinczy Károlyt, Benkő Imrét, Zengő Árpádot és Belénessy Csabát hallották.

- Ha már személy szerint az áremelések mindenkinek csak további gondokat és nehézségeket okoznak, jó lenne legalább abban hinni, hogy az ország számára ezek kedvező fejleményeket is tartalmaznak. Nem kell pl. visszautasítanunk azokat a külföldieket, akik vásárlási szándékkal érkeznek hozzánk, mint ahogy az ilyeneknek tőlünk nyugatra az összes kereskedő inkább örülni szokott. Nos, a fő érv ellenük nálunk is megszűnt, mivel a z árak immár központilag nem támogatottak. De vajon mi lesz az élelmiszerkivitelt korlátozó vámszabályokkal? Kollégánk Zentai Péter SPILÁK Ferenc miniszterhelyettest kérdezte erről:

SPILÁK: - Pontosan ezelőtt néhány perccel fejeztünk be egy olyan megbeszélést, amelyen erről a témáról volt szó. Mi azt vállaltuk, hogy február elejére kezdeményezzük a kormánynál a tilalom feladását, továbbá hogy egy olyan, tartós szabályozást alakítsunk ki, amely egyszer s mindenkorra rendezné ezeket a kiviteli tilalmakat, engedélyeket, kivételeket, hogy tehát mindenki felkészülhessen a tartósan bevezetkezve erre a rendszerre.

- Igen, azért vagyok mindig kételkedő, amikor arról beszélnek illetékesek, hogy tartós szabályozás, mert még egyetlen egy tartós szabályozás sem mutatkozott hosszú életűnek az elmúlt másfél évben. De ettől függetlenül -

- Nálunk ... van a tartós szabályozást, ami itthon van, arra könnyebben felkészülünk, de amit befolyásol egy, szomszédságainkban lévő gazdasági helyzet, azt mi nagyon nehezen tudjuk kiszámítani. A kiszámíthatóság alapja a tartós szabályozásnak és ez nemcsak rajtunk múlik.

- A magyar gazdaságnak van-e elegendő élelmiszere? Tehát elegendő élelmiszer áll rendelkezésre arra, hogy osztrák, jugoszláv, csehszlovák vagy magyar állampolgárok annyi élelmet vásároljanak, amennyit akarnak?

- Zentai úr, Zentai úr, olyan nem lehet, hogy bárki fölpackol, ill.

áthajt a határon tíz darab sertést. Hát kérem, erre nem lehet felkészülni.

- Igen, de persze itt nem is ilyen túlzásokról van szó, de végeredményben mennyivel lesz liberálisabb az a tartós szabályozás, mint a mostani. Mint jelent ez pl. húsrúban vagy tejtermékben?

- Ennek a részleteit most dolgozzuk ki. Két alapvető biztos már, hogy a valutáért árúsító boltokban nincs korlát, továbbá a konvertibilis valutáért történő vásárlásnál úgyszintén nincs korlát.

- Azt hiszem, sokunkban él az az illúzió, hogy ha bizonyos korlátozó szabályok megszűnnek, könnyebb lesz az életünk. Ujra és újra azt kell azonban tapasztalnunk, hogy ez koránt sincs így. Az IBUSZnak pl. senki nem tiltotta meg, hogy december utolsó és január első hetében fogadja devizaszámlával rendelkező ügyfeleit. Nem fogadta. Azt ígérték, majd máttól. Ulicska László elment az egyik iroda elé, hogy megnézze, mi a helyzet:

(Nő:) - 8 h 10 perc óta vagyok itt. Utazom a héten és itt most összejöttek az emberek, mert zárva volt, utolsó perc.

(férfi:) - Fogalmam sincs, hogy miért állunk itt és ez a felháborító.

(férfi:) - Én nyugdíjas vagyok, mondjuk én ráérek. Dehát azért van programom, lenne.

(nő:) - az jelenti a fő problémát, hogy reggel 8 órától itt állok és nem jutok az ablakhoz. És percenként elromlik a gép, percenként.

- Nem is olyan nagy a sor, látom.

(nő:) - Nem nagy a sor, de itt vagyunk 8 órától, negyed 9-től itt vagyunk.

(nő:) - Utaztunk volna és nem tudtuk megkapni a valutánkat.

(férfi:) - Én vissza akarom tenni a pénzt és arra is ennyit kell várni, hát nem borzasztó?

(férfi:) - Nevetséges, hogy egyszerűen ilyen lehetséges.

- Mikor akar utazni?

- Minden pillanatban, szerettem volna, már két hete és tkp. elvesztettem egy üzletet.

- Ön, uram, látom, békésen viseli a várakozást.

- Hát igen, az ember mást nem tehet, mint szabadságában korlátozva van, akkor utazik, amikor a hivatal megengedi.

Nemzetközi összefoglalónk következik.

- A romániai forradalom mai eseménykrónikája kiküldött tudósítónktól, Tamássy Zoltántól Bukarestből:

- Ma de. Szebenben megkezdődött az első securitate-per. Este várhatóan a TV is közöl részleteket a tárgyalásról. Ezt a Nemzetmentési Front szóvivője jelentette be. Munteanu, aki egyben a rádió és a TV elnöke is, nem tudott pontos adatot mondani, hány terrorista ellen folyik vizsgálat, de megjegyezte, hogy az ország szinte minden helységében tartanak fogva securitátésokat. Arra a kérdésre, hogy végülis mikor lesznek a választások, hiszen az alakuló pártok nem tartják elegendőnek a felkészülési időt áprilisisig, Munteanu azt válaszolta, hogy hivatalosan az áprilisi időpont van érvényben. Ugyanakkor nyitva hagyta a kérdést, nem zárva ki az esetleges változásokat. Az áprilisi választások mellett szól, tette hozzá, hogy mielőbb törvényesen megválasztott parlamentje legyen az országnak. Megerősítette, hogy a front indul a választásokon, de hangsúlyozta, hogy nem pártként, hanem platformként. Az alakuló pártokról szólva a szóvivő megerősítette, hogy amint egy párt hivatalosan is megalakul és bejegyezteti magát, fórumot kap a TV-ban és a rádióban. Munteanu megerősítette azt is, hogy a román élelmiszereporttílalom mindaddig érvényben marad, amíg a lakosság ellátását nem sikerül megoldani. Az ellátás javítása érdekében Románia a nyugati országoktól is segítséget vár. Egy másik exportról szólva a szóvivő kijelentette, Románia nem ad el több gyermekket külföldre. Azzal kapcsolatban, hogy a román miniszterelnök délután Szófiába repül a KGST-tagállamok tanácskozására, Munteanu utalt arra, hogy Románia most nem a KGST-ből való kilépést fontolgatja, hanem a szervezet gyökeres megreformálásának lehetőségét. Amennyiben ez nem valósul meg, hiszen a jelenlegi struktúrában a KGST jóformán működésképtelen, nemcsak Románia, hanem más tagországok is további lépéseket mérlegelnek majd. A jelenleg nem funkcionáló, ám hatalmas vagyonnal rendelkező Kommunista Párttól a szóvivő a következőket mondta: nem lesz kisaajátítás. Minden vagyonfelosztásnak törvényes keretek között kell megtörténnie. Sajnos a KP-nak egyszerűen nincsenek most olyan képviselői, akikkel ezt a kérdést meg lehetne vitatni.

- 1989 karácsonyától számos magyar intézmény és magánszemély fordult felhívással hazánk könyvtáraihoz, könyvterjesztő vállalataihoz, a társadalmi és kulturális egyesületekhez, egyházakhoz és pártokhoz, hogy

küldjenek ujságokat és könyveket Romániába, elsősorban Erdélybe. Megszületett a "könyvet Romániának" mozgalom, amelynek fő védnökei a Magyar Kulturális Kamara, a Magyarok Világszövetsége és a Magyar írók Szövetsége.

Németh Miklós Attila most SZENTE Ferencsel, a Széchenyi Könyvtár igazgatóhelyettesével beszélget:

(folytatás a következő oldalon)

(DK)

- SZENTE: A romániai magyar könyvtáraknak a gyűjteményébe 1975 óta gyakorlatilag nem került be a magyar irodalomnak az java termése ami nélkül elképzelhetetlen az ottani közművelődés. El kell indítani azért a magyarországi könyvtárakban egy olyan akciót, amely esetleg néhány évig tartó nagyon tudatos hiánypótlást vállal magára. Ittoni könyvtárakból a publikátumokból leválogatni azt az anyagot, elsősorban akézi könyvekből, de a szépirodalomból, tudományos irodalomból, és a művészet irodalomból is, ami ezt a másfél évtizedes kiesést van hivatva pótolni.
- Tehát itt most egyszerűen arról van szó, hogy a Széchenyi Könyvtár a saját könyvállományának egy részét szeretné Romániába vinni?
- SZENTE: A Széchenyi Könyvtár is érintett ebben, de érintett ebben valamennyi magyarországi könyvtár.
- Ezek a könyvek továbbra is a magyar könyvtárak tulajdonában lesznek?
- SZENTE: Nem, ezeket törölnénk a gyűjteményből itthon, és a törlési bélyegzőt az amondat helyettesítené, hogy ajándék Romániának, megtanultuk már, hogy hangzik ez románul: Cadou pentru Romania, - ez lenne belebélyegezve minden egyes könyvbe.
- Maradjunk még egy hír erejéig Romániánál.
- Románia teljes egészében elfogadja az Európai biztonsági és együttműködési értekezleten Bécsben kialakított dokumentumot. A bukaresti külügyminisztérium bejelentése értelmében Románia kész együttműködni a többi európai országgal a béke, a biztonság megteremtéséért. A román kormány az első negyedévben 125 millió dollár értékű nyugati árucikk behozatalát engedélyezte. Így próbálják talpra állítani a gazdaságot és kielégíteni a lakosság igényeit - közölte Petre Roman miniszterelnök. A politikus elmondta, hogy mióta feloldották az energiakorlátozó intézkedéseket, csaknem felével nőtt a fogyasztás és akormány újabb villamosáram import lehetőségét után kutat. Az újonnan kinevezett gazdasági miniszter, Stanculescu tábornok, elítélte azokat a statisztikai trükköket, amelyekkel a Ceausescu rendszer meghamisította az ipar és kereskedelem valódi adatait. Mint mondta tavaly az ipari termelés 9 mrd. dollárral volt kevesebb, mint amennyit a bukott rendszer állított. Az új kinevezésekkel egyidejűleg hazahívták Románia moszkvai nagykövetét, aki nyugdíja vonul.

(DK)

- Világszerte sokfelé kísérik figyelemmel a holnap kezdődő KGST csúcstalálkozót.

Nyugati szakértők teljes kudarcnak tartják a KGST eddigi működését. A tagállamok mintegy 130 milliárd dollárral tartoznak a Nyugatnak, de egymás közötti kereskedelmük mindössze 4 %-t teszi ki a világkereskedelmi forgalomnak. Mindamellelt a KGST országok termelik ki a Föld természeti kincseinek egyharmadát. A szervezet legfőbb problémája, hogy nem piaci társulás és pénzneme a transzferábilis rubel nem váltható át kemény valutára.

- Berlinben milliók láthatják élő adásban a politikai harc front embereinek legújabb küzdelmeit. Bedő Iván tudósít az eseményekről:

- Az ellenzéki pártok ma délelőtt a TV élő adásában mondták el, hogy a televízióban és általában a sajtóban nem jut nekik elég tér, az ellenzék követelésére a Nem.Kerekasztal mai ülését a TV is közvetítte. Így aki akarja tanúja lehet annak, hogy a választási törvény nélkül is már javában zajló választási kampányban mit vaqdosnak egymás fejéhez a régi és az új pártok. Az ellenzék folytatja a támadásokat az eddigi állampárt ellen és ezeket a támadásokat a munka súlya alatt egyre fáradta G. Gysi pártelnök már nem a néhány hete még imponáló magabiztossággal veri vissza. A fő vád pont, hogy a szocialisták eltűlozzák az újfasiszta veszélyt, mert ezzel az ügygyel próbálnak baloldai egységfrontot szervezni, és a szélsőséges garázdálkodásokra hivatkozva a titkos rendőrség átmentésével kísérlétezenek. Az újfasiszmus elleni fellépésről vitatkozva a Kerekasztal mellett személyes megjegyzések is elhangzottak erről, hogy kinek "zsidó az anyukája" és más ügyekben is inkább a párt politikai villongások voltak jellemzőek, mint az egyetértésre törekvés.

A bolgár parlament Nemzetiségi Tanácsa egyhetes ülést kezdett a törökök jogainak helyreállltására. Meghívták a bolgár pátriárkát, a főmuftit és a rendelkezések ellen tiltakozók meghízottjait. Tegnap a kormányfő Atanaszov a televízióban is beszélt és hangsúlyozta, hogy a törökök jogainak helyreállltása logikusankövetkezik a novem-

(DK)

berben megkezdődött változásokból. Elutasította a népszavazásra vonatkozó követelést. A bolgár kormány külön bizottságot hozott létre az egyes városok nacionalista jellegű un. kezdeményező bizottságai-
val tárgyal majd a törökök jogairól.

- Újabb válsághelyzet alakult ki Grúziában.

Moszkva belügyi csapatokat vezényelt a Grúzián belüli oszét autonóm területre, ahol november óta mindennapossá váltak a pogromok. Az oszét független népfront beszámolója szerint, grúz szélsőségesek blokád alá vették a terület fővárosát, amelyet így most sem megköze-
líteni sem elhagyni nem lehet. Az akció azután történt, hogy a hét végén egy oszét fegyveres állítólag betört egy grúz család házába és agyonlőtt egy kisgyermeket.

Moszkvában eljárási hibák miatt újra tárgyalják Szergej Kuznyecov újságíró ügyét, akit a szovjet állambiztonsági szolgálatot és több pártvezetőt bíráló cikkéért tavaly három év munkatáborra ítélték. Mint a televízió közölte az újságíró ügyében nyolc zárt tárgyalást tartottak, ezek nagyrészt azonban Kuznyecov sem jelent meg. Az AFP francia hírügynökség értesülése szerint a szovjet újságíró ugyanis éhségstrájkot folytatott.

- A két nagyhatalom viszonyának javulsáról egyre-másra érkeznek az újabb hírek, most Barát Józsefet hallják Moszkvából:

- Korábban csak kifejezetten baráti országok között fordulhatott elő az ami most megvalósult a SzU és az Egy.Államok között. Tisztiskolások látogatják meg egymást, vesznek részt egymás foglalkozásain. A Kremlhez tartozó katonai főiskolai diákjai közül 12-n februárban utaznak el a Westpointi tisztiskolára két hétre. Egy hétig az amerikai tisztjelöltek foglalkozásain vesznek részt, majd elutaznak New Yorkba, Washingtonba, Philadelpiába. Fogadják őket a Pentagonba is. Az amerikaiak márciusban érkeznek Moszkvába. A szovjet honvédelmi minisztérium ezeket az utazásdokat a népi diplomácia fontos eredményeinek nevezi, érdemes elmondani, hogy a szovjet katonák a multban egyáltalán nem utazhattak külföldre, még szocialista országokba is csak igazoltan hivatalos okból, hogy is

(DK)

mondjam csak, mondjuk "ideiglenes állomásozás" céljából.

-

Újabb szovjet csapatokat vonnak ki az idén Magyarországról - jelentette be Trivosejev vezérezeredes, szovjet vezérkari főnök helyettes. Mint mondta, egy légi- és egy gépesített lövész ezredet, valamint két harcocszi zászlóajat szerelnék le és mintegy hatezer katonát vonnak ki. Ezek többségét egyébként teljesen teljesen kivonják a hadrendből - hangsúlyozta Trivosejev. A tábornok azt is elmondta, hogy a SZU idén 185 ezerrel csökkent a hadseregének létszámát.

- itt emlékeztetem önöket arra, hogy a magyar parlament honvédelmi- és külügyi bizottságának multheti ülésén javasolták annak megfontolását, hogy még az idén december 31-ig vonják ki a szovjet csapatokat Magyarországról teljes egészében. - Magyarország számára rendkívül fontos a japán kapcsolat, hiszen a felkelő Nap országának bankjai a legjelentősebb hitelezőink közé tartoznak. Európai körütra indult a japán kormányfő. Tromm András jelenti Tokióból.

- Csaknem két milliárd dolláros csomagtervvel indult Kaifu Toshiki japán miniszterelnök és több mint hatvan fős kísérete ma kora délután európai körútjára. A kiadott első jelentések szerint Japán 1 milliárd 950 millió dolláros segíéllyel és hitellel kíván hozzájárulni a magyar és lengyel piacgazdaság kialakításához. A kormányfő és felesége, a külügyminiszter és felesége társaságában tíz nap alatt nyolc országot, köztük Lengyelországot és hazánkat is felkeresi. Személyében először teszi japán miniszterelnök látogatást hazánkban, amire január 15 és 17 között kerül sor. Tör-ténelmi pillanatban utazik Kaifu Európába. Az ut minden bizonytal új korszak kezdetét jelenti a távolkeleti ország és Európa egészének kapcsoltaiban. Tokio új Európa-politikáját a terek szerint holnap ismerteti kaifu Nyugat-Berlinben, ahol nagyfontosságú beszédet mond. Ennek középpontjában a kelet-európai történelmi és drámai változások mellett politikai kiállítás szerepel majd, ugyanakkor meg kívánja nyugtatni nyugati szövetségeseit is arról, hogy Japán nem akarja megvenni a kelet-európai térséget, hanem támogatja egyet-séges és erős Európa létrejöttét. Tokió emellett arra is fel akarja

(DK)

hívni a figyelmet, hogy az európai helyzet alapvetően különbözik az Ázsia Csendes-óceáni térség viszonyaitól. Kaifú éppen ezért arra kéri majd tárgyalópartnereit, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet Távolkelet békéjére és biztonságára is. Ami hazánkat illeti, említést érdemel egy kommentár, amely hangsúlyozza, a magyarok nem halak, hanem a halfogáshoz szükséges hálót kérnek. Az érzékletes hasonlatból kitűnik, hogy a Felkelő Nap országában pontosan értik a magyar törekvéseket. Mint ismeretes szombaton jelentették be Tokioban, a japán kormány Export Import Bankon keresztül 500 millió dollárt szabad felhasználású rendkívül kedvező feltételű hitelt nyújt Magyarországnak és Lengyelországnak külön-külön.

-

A kambodzsai nemzetvédelmi miniszter most először ismerte el nyilvánosan, hogy a támadó Vörös Khmerek területeket foglaltak el a határövezetben. Rádióbeszédében a politikus úgy fogalmazott, hogy a kormánycsapatoknak fel kellett adniuk néhány harcállásukat, köztük az eddigi legfőbb bázist, Alongvenget is. A miniszter nem említette Battanvangot, Kambodzsa második legnagyobb városát, amelyért a hírek szerint továbbra is jelentős harcokat folytatnak a szembenálló felek.

Egy szöulilap szerint Dél-Korea a két ország újraegyesítésére észak-déli csúcs összehívását kezdeményezte. A szöuli kormány állítólag azt szeretné, ha az elnöki és a miniszterelnöki találkozókra még augusztus 15-ike, a japán uralom alóli felszabadulás 45. évfordulója előtt sor kerülne. Az ujság úgy tudja, hogy a javslatra Pfenjan még nem válaszolt.

- És most térjünk vissza Magyarországra, mégpedig a Ferihegyi repülőtérre, ahová 300 árva örmény kisgyerek érkezett, akiknek szülei a földrengés idején veszítették életüket. A gyerekek a Vöröskereszt szervezésében hazai nevelőszülőkhöz kerülnek majd. A repülőtéren Torda Julia járt.

- (egy gyerek hang) Szeretném elfelejteni milyen szörnyű volt a földrengés, ahol lakom, most nagyon nehéz élni, hideg van, nincsenek házak, nincsenek emberek. Édesanyám meghalt, apám szeren-

(DK)

csére él. - E szavak egy 12 éves kislány mondta, aki 150 társával együtt ma reggelérkezett Budapestre, hogy két hónapig magyar nevelőszülőknél lakjon és magyar tantermekben tanuljon. Árva vagy félárva fiók és lányok jöttek, akiknek fűtetlen sátrakban kellett volna áttelelniük, mert nem épült még fel összedőlt otthonuk. A felük érkezett húsz örmény tanár pedig arról gondoskodik, hogy a tél alatt ne maradjon el a tanulásban. A gyermekek iskolai felszerelésének és ellátásának finanszírozását egy nemzetközi karitatív szervezet vállalta, amely a M.Vöröskereszttel működik együtt. A gyermekek számára külön gyermekorvosi ügyeletet is szerveztek a budai gyermekkórházban. A mai nap folyamán még 150 gyermek érkezik, az összesen 300 örmény gyermek elhelyezésére több mint 600 család jelentkezett így valóságos harc folyt a katasztrófa sújtotta területről érkező kicsik megsegítéséért. Természetesen a szülőktől arról érdeklődtem, hogy miért vállalták ezt a nagyon szép, de igen nehéz feladatot?

- (férfi hang) Úgy érezzük, hogy mi még tudunk segíteni,

- (női hang) Régen szerettünk volna kislány, két hónapig mégis csak lesz egy kislányunk, jól érezze magát, de nem is a nyelv a fontos azt hiszem, hanem szeretet nyelvéen kell velük beszélni, biztosan ki fogunk jönni.

- (női hang) Nekem ebben a pillanatban abszolút nem jut eszembe az áremelkedés, próbálok a maximumot.

-

- Már a múlt héten kilátásba helyezték a Képcsarnok dolgozói, hogy amennyiben marad a pénztelenség és a mecinatura teljes hiánya, sztrájkolni fognak. Nos, fenyegetésüket ma beváltották. Hollós János a művelődési minisztérium előtt járt, ahová transzparensseikkel vontak ki.

- "Nem tartjuk el a sztalinista apparátust, a Művészeti Alapot. Nem engedjük a nyereséges képcsarnokot felszámolni. A 89 évi eredmény 22 millió, jutalma a felszámolás. A minisztérium döntésképtelen? Védjüké s szolgáljuk a magyar művészeket. - ilyen és ehhez hasonló szövegű táblákkal érkeztek a Képcsarnok Vállalat dolgozói ma 10 órakor a művelődési minisztérium elé, hogy petíciót nyújtsanak át GLATZ Ferenc művelődési miniszternek. Némi huza-vona után a

(DK)

dokumentumot PUSZTAI Ferenc államtitkár vette át, amely tkp. egyetlen követelést tartalmaz, hogy a miniszter függessze fel a Művészeti Alap és az általa megbízott igazgatónak a döntési jogát mindaddig, amíg tényszerű tárgyalás keretében nem jön létre megállapodás a művészek bevonásával. Mint közismert a Képcsarnok Vállalat a Művészeti alap leányvállalta és a dolgozók tiltakozását most az váltotta ki, hogy a Művészeti Alap ki akarja árúsítani nyilván árverésen a képcsarnok 27 színvonala kiállító termét, ami létbizonytalanságba sodorja a képcsarnoknál kiállító művészeket és a vállalat dolgozóit. Bár a demonstráció transzparensei a Művészeti Alap sztalinista diktatúrájáról szólnak, azért tudni kell, hogy az ügy háttérben szokás szerint a pénz a mecenatúra hiánya áll.

-

Időjárás-----

- A DK ezzel végetért, - Martin Kovács Miklós nevében is Hollauer Tibor.

- ooo - 0 - ooo -

KOSSUTH-adó

H Í R E K

14.00 h

Megtartotta elős ülését az a külön-bizottság, amelyet HORVÁTH István belügyminiszter nevezett ki a törvénysértéssel vádolt belső biztonsági szolgálat ügyének kivizsgálására. Mint Barsi Tamás szóvivő elmondta, az első ülésen meghatározták a bizottság feladatait. Ezek: az objektív tény feltárás, adatrögzítés, majdpedig a feltárt tények alapján a következtetések levonása, ill. javaslatok megfogalmazása, az állambiztonsági szolgálat átalakításához. A kormány még decemberben döntött arról, hogy az állambiztonsági feladatok ellátására nemzetbiztonsági hivatalt kell létrehozni márciustól. A szóvivő hangsúlyozta, hogy a titkosszolgálat munkáját veszélyezteti, ha onnan információk szivárognak ki, ezért mindenképpen fontos annak kiderítése, miként jutottak a FIDESZ és az SZDSZ birtokába a terhelő

(hírek, 14 h)

bizonyítékok.

A kiskereskedelem lényegében elfogadta a termelők által javasolt máától érvényes fogyasztási árakat. Csak a söripar, a szeszipari és a dományipari termékeknél magasabb az ár az ajánlottnál. A belvárosi KÖZÉRT vállalat igazgatóhelyettese elmondta, hogy 11 üzletben február 5-ig nem emelik ahetes árúk fogyasztói árát, mert a bajai vállalat változatlan áron szállít 30-40 féle felvágottat. A növényolajipar és a mosószer gyártó vállalat kereskedelmi igazgatója pedig arról tájékoztatta az MTI-t, hogy az étolaj és a margarin ára február 10-től emelkedik. Feltehető, hogy a hónap közepétől a konzervek és mirelit termékek áránál is érezhető lesz amostani húsár emelés.

Munkásgyűlést tartott a Magyar Acélárú gyár önállósodott tiszaszalkai részlege. A .....tiszamenti gépipari vállalat néven működő cég az idén 400 millió forintos árbevételre számít. A munkások bizalommal fogadták a vezetés elképzeléseit és egyet értettek azzal, hogy egyelőre ne rendezzék a béreket. Igéretet tettek a minőség javítására és ezzel is szeretnék megteremteni a felvett hitelek gyors visszafizetésének feltételeit. Ezután azonban mintegy 20 %-s fizetésemelést kérnek a Tiszamenti Gépipari Vállalat dolgozói.

A művelődési minisztérium tüntettek a Képcsarnok Váll. dolgozói. Művészek is tiltakoztak az ellen, a Művészeti Alap 50 millió forintos hiányát a nyereséges Képcsarnok elárverezésével kívánja fedezni. Egy petíciót adtak át Pusztai Ferenc államtitkárnak, ebben arra kérik a művelődési minisztert, hogy függessze fel a Művészeti Alap és az általa megbízott igazgató döntési jogát, mindaddig, amíg nem tisztázzák a most kialakult helyzetet.

Budapestet hajnalban többszáz taxis tüntett a Parlament előtt és ma délután 5 órakor ismét összegyűlnek az országház parkolójánál. Mint Horváth Pál, a bpi taxisok ipari testületének alelnöke az ESTI HIRLAP-ban elmondta, követelik, hogy az ipartestület dönthessen arról, ki kaphat személyi- és árőszeállító kisipari engedélyt. Követelik azt is, hogy az eddigi 5 ft helyett 7 ft legyen a beszámítható gép-

(hírek, 14 h)

kocsi átalány és 300 ezer helyett 1 milliárd forintos bevétel után kelljen ÁFA-t fizetni.

- 000 - 0 - 000 -

PETŐFI-adó

H Í R E K

15.00 h

----- (amennyire érthető ismétlések) -----

Románia teljes egészében elfogadja az európai biztonsági és együttműködési értekezleten Bécsben kialakított dokuemntumot - jelentették be a bukaresti külügyminisztériumban. Ezzel egyidőben megkezdődött az első terrorista per Nagyszébenben. Az elfogott securitátésokat más városokban is katonai rögtönítélő bíróságok elé állítják. A bukaresti rádió és TV új elnöke első sajtótájékoztatóján elmondta, hogy a Ceausescu rendszer idején árvaházakból és menhelyekből gyermekeket adtak el konvertibilis valutáért.

Szófiában tárgyalások kezdődtek a kormánypárt, az ellenzék és a nemzeti kisebbségek képviselői között a törökök jogainak helyreállításáról.-----Ism. - A török külügyminiszter a bukott rendszer utóvéd harcának nevezte a török kisebbség jogainak helyreállítása ellen tiltakozó bulgáriai megmozdulásokat.

Csehszlovák küldöttség utazik holnap Izraelbe, hogy a diplomáciai kapcsolatok helyreállításáron tárgyaljon, - ezt tel-avivi illetékesek közölték, hozzá téve, hogy izraeli részről nem támasztanak semmi-féle feltételt a viszony rendezésére. CS a többi szocialista országgal együtt az 1967-s arab-izraeli háború miatt szakította meg diplomáciai kapcsolatait Izraellel.

Érdekvédelmi szövetséget hoztak létre a csernobili katasztrófa következményeinek elhárításában részt vett szovjet katonák. Vezetőjük elmondta, hogy a szervezetek megalakítására azért volt szükség, mert a kezdeti hangzatos ígérek után egyszerűen elfeledkeztek róluk a hatóságok. A négy évvel ezelőtti reaktor baleset kárainak felszámolása-

(hírek, 15 h)

kor sok szovjet katonát erős sugárzás ért.

- ooo - 0 - ooo -

KOSSUTH-adó

MUNKÁSOK 1990

14.05 h

Merza Jenő műsora.

(A 30 perces adás szalagon lehallgatásra Tape Nr.: B 72684)

- ooo - 0 - ooo -

KOSSUTH-adó

H Í R E K

16.00 h

A mikrofonnál: Ónódy György

Tartalom:-----

- Most részletes jelentéseink. Várhatóan áprilisban lesznek a romániai választások, - mondta a szóvivő mai bukaresti sajtóértekezletén. Tamási Zoltán tudósítása:

- Szébenben megkezdődött az első securitate per, a terroristákat katonai törvényszék vonja felelőségre. Hamarosan a "trónörökös" Nicu Ceausescu ügyét is tárgyalják majd. Országosan több ezer ítélet várható majd, és mivel a halálbüntetést eltörölték, a terrorosíták nagyobb biztonságban érezhetik magukat a börtönben, mint kint, ahol még nem múlt el lincs-hangulat. A hirmagazin idején egyébként javában tart a televízióban a magyar nyelvű adás. Öt év óta az első és nem cenzurázott. A nézőket egy magyar kormánytag köszöntötte, dr. PÁLFALVI Attila, közoktatásügyi miniszterhelyettes. Ezután képsorokat mutattak be a temesvári, a bukaresti és a marosvásárhelyi felkelésről. A műsorban a többi között megszólal majd SÜTŐ András, KÁNYÁDI Sándor, TÖKÉS László, BODOR Pál és nyilatkozik majd DOMOKOS Géza a Nemzetmentési Front tanácsának tagja, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke is.

(hírek, 16 h)

- Iliescu egy nyugatnémet lapnak adott interjújában azt ígérte, hogy felszámolják a magyar-román viszonyban fellelhető feszültségeket. Bernáth György jelenti Bonnból:

- Gyümölcsöző tárgyalásokat folytattunk a magyar külügy-miniszterrel, a bpi kormány nagyon kedvező magatartást tanúsít a romániai fejleményekkel kapcsolatban, az elsők között nyilvánította ki, hogy szolidáris országunk forradalmával, anyagi téren is támogatott bennünket. Ion Iliescu a Román Nemzeti Megmentés TANácsának elnöke mondta ezt egyebek között a DIE WELT-nek adott interjújában. Iliescu azt ígérte, hogy felszámolják a magyar-román viszonyban tapasztalt feszültségek valamennyi okát. Beszélt arról is, hogy a román vezetés eltökélt szándéka, hogy orvosolja az emberi jogokon esett sérelmeket és jó feltételeket teremtsen valamennyi társadalmi csoport és nemzetiség számára.

-

Elutazott szófiába a magyar kormányküldöttség, hogy részt vegyen a KGST tanácsülésén. A delegációt NÉMETH Miklós miniszterelnök vezeti, tagjai van MEDGYESSY Péter miniszterelnökhelyettes és KEMENES ERNŐ az Orsz. Tervhivatal elnöke is.

-----Ismétlések-----

- Templomokban barrikádozták el magukat a Svédországban élő bolgár törökök - jelenti tudósítónk, GARAM Katalin.

- Egyelőre nem fogunk további menekülteket visszaküldeni Bulgáriába - jelentette ki a svéd bevándorlási hivatal képviselője. Az ENSZ genfi menekültügyi biztosa közvetlenül tiltakozott a svéd kormánynál, korábbi kiutasítások miatt a svédországi bolgár törökök pedig kétségbeesésükben templomokban barrikádozták el magukat, miután néhány sorstársukat a svéd kormány a liberalizációra hivatkozva Szófiába induló repülőgépekre ültetett. Nem utolsó sorban a vasárnapi bulgáriai török ellenes tömegtüntetéseket tövetően a svéd hatóságok elhatározták, hogy nem utasítanak ki újabb bolgár török menekülteket az országból.

(hírek, 16 h)

Csehszlovák küldöttség utazik holnap Izraelbe.-----Ism.

- Vásárlási korlátozások Szovjet-Moldáviában. Baráth József beszámolója
  - a Baltikum után Moldávia is megtiltotta, hogy bármiféle árucikket kivigyenek a köztársaságból. A Moldáviába külföldről vagy más köztársaságokból érkezők eztán csak emléktárgyakat vásárolhatnak ill. élelmiszert vehetnek, igencsak korlátozott mennyiségben, ugy mint 20 dkg. felvágottat, vagy sajtot, 10 dkg. vajat. Azok sem vásárolhatnak nyakra-főre, akik bizonyítani tudják, hogy helyben lakók. Húsból pl. 2 kg-t vásárolhatnak, felvágottból 1 kilót, aki tehát nagyobb vendégséget, rokonlátogatást szervez, jól teszi, ha nem egyedül indul bevásárolni. Igaz kettesben is gond marad, hogy legalább az engedélyezett mennyiséget hol kapja meg. Eztán tilos lesz a köztársaságból kivinni bármilyen árut, autón vonaton, repülőn, de még a posta sem vesz fel magán küldeményeket.

- Közép- és Kelet-Európa lesz aközponti téma az ír közöspiaci elnökség idejében. Brüsszelből jelenti Kovács Dénes:

- A történelem hirtelen különleges fontosságot biztosított az Európai Közösség januárban megkezdődött új félévének, amelyben írország elnököl, - erre a megállapításra jutott a hétvégi közös dublini tanácsoszon aTizeketten bizottsága, azaz kezdményező és végrehajtó szerve és a döntéshozó miniszterek tanácsában elnököl januártól elnököl Charles Howe?? kormányja. Erre az alkalomra Jacques Delors vezetésével az ír fővárosba látogtott Brüsszelből a bizottság, a pénzügyi unió és a szociális jogok témája mellett kapott növekvő jelentőséget Közép- és Kelet-Európa átalakulása, az Európai Közösség szempontjából. Az ír elnökség idején ez lesz a központi téma, a zöld szigethez illó környezetvédelmi kérdések mellett.

-

- És most hazai jelentéseink következnek. Először az áremelésekről. A kiskereskedelem lényegében elfogadta a termelők által javasolt

(hírek, 16 h)

mától érvényes fogyasztói árakat.-----Ism.

Az idén 700 millió támogatást kapnak az állami költségvetésből a különböző pártok. Ebből a választások előtt 140 millió forintot akarnak felosztani. A Pénzügyminisztérium illetékese elmondta, hogy eddig 28 párt nyújtotta be igényét.

- Tüntetés petíció átnyújtással a Művelődésügyi Minisztérium előtt. Hollós Jánost hallják.-----Ism.

A katonai főügyészség nyomozástrendelt el a Belügyminisztérium állományába tartozó ismeretlen tettek ellen, annak kapcsány, hogy az SZDSz és a FIDESz feljelentést tett. A főügyészség közli, hogy a feljelentéshez csupán egyetlen megcsonkított, fénymásolt, ún. "Napi jelentést" mellékeltek. Azóta megállapították, hogy a dokumentumot valóban a Belügyminisztériumban készítették és ez megalapozza a hivatali visszaélés büntetének alapos gyanúját. A nyomozás elrendelésével együtt a Katonai Főügyészség lefoglalta a feljelentéshez kapcsolódó dokumentumokat a Belügyminisztérium bletbiztonsági osztályán.

- A földrengésújtotta Örményországból gyerekek érkeztek Magyarországra, erről szól Torda Julia tudósítása.-----Ism.

Időjárás-----

Tartalom-----

- Elköszönön a műsorvezető-szerkesztő: Ónódy György.

KOSSUTH ADÓ

VASÁRNAPI ÚJSÁG

Január 7.-i adás

(második rész)

8.05 h

- A Reform tavaly szept. 22.-én többek között a következő írást közölte: Kémregény 1989 - vallomást tett a Reformnak egy elcsapott titkos ügynök. A cégek, szolgálatok és érintett személyek nevét nem közöljük. Nos, az érintett személy, a kémregény főszereplője felkereste a Magyar Rádiót is, és hangszalagra rögzítettük hosszú történetét. A cégek, a szolgálatok és az érintett személyek ... (érthetetlen).

- (Fiatal férfi hangja): 1984 augusztusában megkeresett egy gyermekkori ismerősöm, barátom, Pálos Titusz aki akkoriban Németországban élt, és egy export-import vállalatnak, a Dominium nevű vállalatnak volt az igazgatója. Magával hozta néhány ismerősét, akikről akkor még nem tudtam, hogy kik. Későbbiekben kiderült, hogy egyik Czinege József volt, az akkori hadügyminiszter fia, a másik illető Dícső(?) nevű ügyvéd, a harmadik illető pedig egy Dzabbad Husszein (?) nevű jordán férfi volt, aki ... nevű cégnél dolgozott, ez líbiai-magyar katonai építővállalatot jelent. Hangsúlyozom, hogy látogatásuk alkalmával nem tudtam, hogy kik ezek, Czinege József nevét sem értettem pontosan. Engem azért kerestek meg, hogy apám festménygyűjteményét megtekintsék, esetlegesen vásároljanak belőle. A látogatásukat követően egy fél óra múlva megjelent a lakásomon a bajai határőrség felderítő csoportjának egy főhadnagy, Redeve (?) József. Kérdéseket tett fel, megkérdezte, hogy ismerem-e ezeket, akik nálam jártak, és milyen kapcsolatban állok velük, és megkért, hogy másnap reggel nyolc órára menjek be hozzájuk, mert szeretnének ezzel kapcsolatban kérdéseket feltenni nekem. Másnap bementem, néhány órán keresztül tartott a faggatózás. Tkpen nem akarták elhinni, hogy nem ismertem őket közelebbről, megkérdezték, hogy megállapodtunk-e képeladásban. Elmondtam, hogy nem, mert apám nem tartózkodott otthon, és nélküle nem is tudtam dönteni. Elengedtek, és ezzel elzártak véltem ezt az ügyet. Közben a háttérben két olyan dolog indult el, ami a későbbiek szempontjából fontos. AZ egyik az, hogy a családi életem részben válságba került, a másik pedig az, hogy ebben az időben vettem részt egy vendéglő építésében, amit a bajai kempingben építettem. Ezt a vendéglőt hitelekbe építettem föl, és ezeknek a hiteleknek az átütettségét kellett kérnem a hitelezőimtől. Ekkor még 84 augusztusában vagyunk. 84 szeptemberében egy alkalommal barátomnál tartózkodtam Makón, mikor telefonon megkerestek a bajai határőrsegről, és megkértek, hogy másnap

(Vasárnapi Újság)

reggel nyolc órára jelenjek meg náluk ismét. Fölaajánlották, hogy gépkocsit is küldenek értem, ha szükség van. A mai napig nem tudom egyébként, hogy honnan tudták a tartózkodási helyemet meg az akkori telefonszámot, mindenesetre a velem levő barátnőmmel együtt másnap reggel nyolc órakor ott voltunk a bajai határőrségen, a Szecsei (?) József őrnagy fogadott, akkor még őrnagyi rangban volt. Mondta, hogy BUDAPESTRŐL jött valaki, aki el szeretne velem beszélgetni. Rövidesen be is mutatott neki. Az illető Herendi őrnagy néven mutatkozott be. Az illető elmondta, hogy egy rendkívül fontos ügyben dolgoznak, kérte, hogy segítsek nekik ebben a bizonyos ügyben. Elmondta, hogy Pálos Tituszt már régóta figyelik, és semmilyen módon nem tudnak közel kerülni hozzá. Tett egy olyan ajánlatot, hogy menjek ki külföldre ehhez a Pálos Tituszhoz, és próbáljak az export-import vállalatától, a DOMINIUMTÓL információkat szerezni. Elmondta, hogy tudományos csoportoknak szállítanak fegyvereket, első sorban arab országokba. Ezzel kapcsolatban szeretnének információkat szerezni. Az első találkozás alkalmával már elmondta a lehetőségeimet. Azt ajánlotta, hogy havonta tízezer forintot fizet a családomnak a kinttartózkodásom alatt, nekem pedig egy bankszámlán elhelyez szintén havonta tízezer forintot, plusz Nyugat-Németországban kaptam volna még márkában némi pénzt. Én gondolkodási időt kértem tőle, és elváltunk egymástól azzal, hogy, ha jól emlékszem két vagy három nap múlva találkozunk Budapesten a Vörösmarty cukrászdában. A megbeszélés időpontban elmentem, a Herendi őrnagy nem jelent meg a megbeszélés időben és helyen. Főlhívtam Szecsei Józsefet telefonon, és kérdeztem, hogy mi történt, elmondta, hogy már nem tudott értesíteni, a vonaton voltam, amikor leszóltak neki, hogy tárgytalanná vált ez a dolog, és másnap reggel nyolc órára ismét menjek be a bajai határőrségre. Másnap, amikor bementem, két, addig nem látott illetőt mutatott be nekem a Szecsei őrnagy, az egyik Hidas Tibor főhadnagy volt, a másik pedig Kalmár László őrnagy. Arról volt szó ezen a megbeszélésen, hogy ezentúl egy másik csoport foglalkozik ezzel az ügyvel, amit az ún. Herendi őrnagy kezdett el. Elmondta, hogy itt másról is van szó, nemcsak hogy fegyvereket szállítanak, hanem a Hidas Tibor elmesélte, hogy a Czinege Józsefet azzal gyanúsítják, hogy háromszázmillió forintnak megfelelő valutát sikkasztott el a Lamkiv (?) -nak egy líbiai építkezésén, és ez a pénz svájci és nyugatnémet bankokba vándorolt. És még egy dologra voltak kíváncsiak, hogy milyen kapcsolat van a Pálos Titusz és a Czinege József között, mivel tudomásuk szerint a pénznek egy része a

(Vasárnapi Újság)

Pálos Tituszhoz került. MIután godnolkodási időt kértem, megjegyzték, hogy a vendéglős hitelű ügyletekből könnyen lehet büntetőügyet is csinálni, a másik pedig az, hogy itt egy olyan államérdekről van szó, amiből tkpen nem tudom magam kivonni, mivel már tudomást szereztem róla. Tkpen hazudnék, hogyha azt mondanám, hogy nem volt bennem egy kis kalandvágy is, és mint említettem a családi életem is válságban volt akkor. Elfogadtam az indítványukat, illetve a kérésüket. A barátnőmmel október közepén, ha jól emlékszem, néhány napot Makón töltöttünk, majd fölmentünk BUDAPESTRE. Fölhívtam telefonon a Hilton szállót, ami PÁLOS Titusz állandó tartózkodási helye volt, ő meg is hívott hozzám a szállodába, kérdeztem, hogy van-e állásunk, mondtam, hogy nincsen, erre fölajánlotta, hogy aludjunk a szobájában, ő elmegy az egyik barátnőjéhez. MI ott is aludtunk. Az első éjszaka azzal telt el, hogy a szállodában hagyott címfüzetéből neveket és címeket másoltunk ki. Néhány nap után egy másik szállodába költöztünk át, a METROPOLBA, majd a későbbiekben fizetővendégszolgálatba. Kisebb-nagyobb összegeket folyamatosan kaptam a HIDAS Tibortól. Közben peregtek az események, és egyre több dolgot tudtam meg a Lamkiv nevű cégtől, mivel közelebbi kapcsolatba kerültem a Czinege Józseffel, rendszeresen jártunk be a Lamkivhez. A Fémmunkás Vállalatnak volt egy része ez a Lamkiv. Érdekes volt még az is, hogy lepenézelték az üzletembereket, egy alkalommal a Hiltonban ebédeltünk a barátnőmmel és a Czinege Józseffel harmadban, amikor az egyik Lamki alkalmazott odajött hozzánk, és megkérdezte, hogy mennyi pénzt adjanak az araboknak. Ő közben a Hilton szálló másik részében, a Kalocsai étteremben ebédeltek, jól emlékszem, hogy hat üzletkötővel ebédeltek, és mondta, hogy fejenként hatezer dollárt adjanak nekik. A HIDAS Tibornak támadt egy olyan ötlete, próbáljam meg a feleségét megközelíteni, mert tudomása szerint elég rossz az ő házasságuk. A Czinege József feleségéről van szó, a Pulay Ágnesről. ELŐSZÖR fölhívtam telefonon, és mondtam, hogy üzenetet szeretnék hagyni a férjének. Egy alkalommal mi már találkoztunk a Lamkiv épületében, tehát félig-meddig ismerősök voltunk egymásnak. Mondta, hogy mondjam el az üzenetet, de mondtam, hogy ez olyan jellegű, hogy inkább leírnám, és úgy hagynám ott. Megállapodtunk, hogy elmegyek hozzájuk, és úgy hagyom ott. Az első találkozásunkkor csak lazán beszélgettünk, nem volt egyedül. A második látogatásom már hosszabb volt, elég sokat mesélt az Ágnes a családi életükről. A végén konkrétan elmesélte, hogy az első év után megromlott a házasságuk, mert

(Vasárnapi Újság)

egy alkalommal a férje amikor hazajött a férje az ágyban nekiesett és borzasztóan megverte, és a későbbiekben ez idmételődött. Ő ezt nem valamilyen perverzitásnak tudta be akkoriban, hanem a férjére nehezedő lelki nyomás hatásának vélte tkpen ezt a viselkedést. Elmondta, hogy egy alkalommal, amikor Nyugat-Németországból jött haza a férje, nagyon rossz kedvű volt, e gy darabig hiába fagatta, de a végén kitört, és elmesélte hogy elvitte a Titusz egy kuplerájba, ahol mazochista nők voltak, hát a velük való szeretkezést és egyebeket valószínű, hogy felvették videó-kamera segítségével, és állítólagosan megzsarolta Pálos Titusz, hogy nyilvánosságra hozza ezeket a felvételeket, ha nem hajlandó vele együttműködni. Látogatásunk végén annyi történt, hogy hát megcsókoltuk egymást. Visszamentem a barátnőmhöz, és kb. ebben za időben születetett meg az a gondolat, hogy ne Budapesten tartózkodjunk tovább, hanem menjünk el innen Budapestről, ugyanis a Pálos Tituszék egyre gyakrabban kérdegették azt, hogy minek tartózkodunk BUDapesten, és miből tartjuk fenn magunkat. Tudni kell azt, hogy ők lépten-nyomon arra gyanakodtak, hogy figyelik őket, és a saját baráti társaságukban is állandóan ellenséget láttak. És közben a hitelezőimet a vendéglővel kapcsoltban nem tudtam megnyugtatni, polgári peres eljárásokat kezdeményeztek ellenem. Egy alkalommal egy büntetőfeljelentést is mutattak néhány másodpercre, de mondták, hogy ezt vegyem tárgytalannak, ezt megsemmisítik. Szeretném még megemlíteni, hogy olyan módon is próbáltak rám hatni annak idején, hogy itt tkpen olyan terrorista csoportok megfigyrlédéről lenne szó, akik hát izraeli létesítmények és állampolgárok ellen terveznek terrorakciókat. És hát itt utaltak arra, vagy hát éreztették a saját származásomat, lévén hogy anyám is zsidó.

- A nyilatkozó, aki elmondta ezt a történetet - a nyilatkozó neve nem titok, de nem közöljük, azon meggondolásból, hogy nem kívánjuk, hogy kényelmetlenül is saját szűkebb-tágabb környezetében főszereplővé váljék. Tudomásunk szerint az egyik magyar folyóirat részletesen foglalkozik ezzel a témával.

Postabontás. (Tiltakozó levél a tévé obszcén szilveszteri műsora miatt, egy budapesti plébánostól, a Máltai Szeretetszolgálatától.)

PETŐFI-adó

H Í R E K

17.00 h

NÉMETH Miklós miniszterelnök vezetésével elutazott Szófiába az a magyar kormányküldöttég, amely a KGST 45. tanácsülésén vesz részt. A holnap kezdődő tanácskozás kapcsán a szovjet külügyi szóvivő hangsúlyozta, hogy radikális intézkedésre van szükség az KGST megújítása érdekében, mert nem telejültek az átalakításról korábban hozott határozatok.

A magyar katonai főügyészség nyomozást rendelt el a BM. állományába tartozó ismeretlen tettesek ellen azzal kapcsolatban, hogy az SZDSZ és a FIDESZ feljelentést tett. -----Ism.

A csehszlovák külügyminiszter ezen a héten pénteken, kétnapos látogatásra Magyarországra érkezik. Jirzi Diesntbiert magyar kollégája Horn Gyula hívta meg.

CS új köztársasági elnöke február elején Moszkvába utazik. A TASZSZ szovjet hírügynökség jelentése szerint V.Havel hivatalos meghívásra munkalátogatást tesz a SzU-ban.

Délamerikai politikai körök szerint az Egy.Államok átfogó katonai műveletbe fogott Délamerikában az kábítószerek elleni harc jegyében. A különböző források abból következtetnek erre, hogy amerikai flottaegységek vonultak fel a Karib-tengeren.

-----Ismétlés-----

- ooo - 0 - ooo -

KOSSUTH-adó

ESTI MAGAZIN

18.30h

A mikrofonnál: Gyulyás Erika

Tartalom-----

Időjárás-----

- Részletes beszámolókkal folytatjuk az EM-t. Megalakulása idején a barátság meg a testvériség mítosza elfedte a valódi problémákat, . Mára a két sovány tehéről szóló vicc mellett, saját bőrünkön is érezhetjük, hogy valami nem stimmel a KGST-vel. A megoldás pesze semmiképpen nem lehet az elavult keretek fenntartása, ugyanakkor a piaci alapokon történtő átszervezés sem olyan egyszerű, ugyanis a tábor-országai nem kimondottan piacgazdaságaikról híresek. Ma NÉMETH M. miniszterelnök vezetésével, magyar kormányküldöttség utazott Szófiába, hogy részt vegyen a KGST 45. tanácsülésén. Gárdai László mikrofonja előtt most a tanácsülés soros elnöke, MEDGYESSY Péter miniszterelnökhelyettes.

- Ön a NÉPSZABADSÁG-ban úgy fogalmazott, hogy a KGST Életképtelenné vált, és az átszervezés sem ígérhet sikert, ezek után mi marad, mi a magyar elképzelés?

- MEDGYESSY: Az alapvető elképzelés az, hogy azok az országok, amelyek szándékaikat tekintve piacosítani akarnak, világpiac felé akarnak nyitni, azok egy kisebb körben egy integrációs folyamatot meg kellene gyorsítsanak.

- Kézen fekvő az, hogy ez a csehszlovák-lengyel- magyar kapcsolatrendszerből adódhatna.

- A kérdés igazából úgy vetődik fel a továbbiakban, és a meglévő keretekkel mi történjék. Nagyon kevés sajnós az a jó, amit meg lehet őrizni. Csak úgy gondolom, hogy semmifajta előnyről nem szabad lemondani a mostani helyzetben. Ha nem okoz kárt ebben a laza formájában, akkor meg kell hagyni.

- Milyen előnyöket jelent ma a KGST Magyarország számára?

- Jelent néhány ponton előnyt a közös szándék, a szabványosítás irányába, amelyik egybevágh egyébként az európai szabványosítási törekvésekkel, környezetvédelemmel.....

(EM)

- Milyen előnyöket jelent ma a KGST Magyarország számára:
- MEDGYESSY: Jelent néhány ponton előnyt a közös szándék a szabványosítás irányába, amely egybevág egyébként az európai szabványosítási törekvésekkel, a környezetvédelem megszervezése, bizonyos olyan programok, amelyek valamelyest haladtak előre. Én azt gondolom, hogy ezeket kellene tudomásul venni de egy sokkal kisebb apparátussal, egy sokkal kisebb jogkörrel a KGST részéről. T.képpen tehát én úgy gondolom, hogy egy kétkörös KGST-ről kellene, hogy szó legyen. Egy igazi belső kör, amely az integrációt tekinti alapvető törekvésnek és realitása van, és egy szélesebb kör, amelyik majd később föl tud zárkózni vagy pedig nem.
- Apartnerek m ennyire ismerik egymás szándékait, terveit, elképzeléseit?
- Nem nagyon volt arra mód, hogy erről egyeztessünk, hiszen a román kormány az most alakult egy pár napja. De ugyanúgy a CS vagy NDK kormány is nemrég alakult meg, tehát nem volt mód előzetes egyeztetésre.
- Tehát kis körben nem szerepelne a SZU. Ezt a változtatást, vagy ezt módosítást hogyan fogadták ott?
- Nem tudom még hogy hogyan fogadják, egyet azonban tudni kell. Hogy a gazdasági integrációkat arra találták ki, hogy olyan országok, amelyek egymáshoz közelállnak fejlettségi szintben, gazdaságpolitikai törekvésekben és méretekben azok tudnak a legjobban integrálódni.
- Magyarországnak hosszú évek óta az egyik legnagyobb gondja az, hogy hitelez a többi KGST-országnak. Ezen a mostani helyzeten valamit változtatni kell.
- Azt gondolom, hogy alapvetően kell változtatni, olyan viszonyokat kell teremteni, amely viszonyok között a pénznek, a termelés alapján valóságos értéke van és valóságos pénzként működik. Ez a transzferábilis rubel minden, de nem valóságos pénz.
- Mitől lehet azt remélni, hogy most a nemzeti érdekek másként érvényesülnek mint az eddigi kapcsolatban?
- Alapvetően abból, hogy egy teljesen új rendszer alakult ki a különböző eddigi szocialista országokban. Ebből azt gondolom, hogy az is következik, hogy nagyobb hangsúlyt fognak kapni, vagy meghatározó hangsúlyt fognak kapni a ~~nemzeti~~ érdekek, és nekem az a

(EM)

meggyőződése, hogy nem is lehet integráció anélkül, hogy ne az egész a n emzeti érdekekből indulna ki.

- A mostani tanácskozásnak ön lesz a soros elnöke. Ez az egész tanács mennyire tudja befolyásolni, egyáltalán számít- e valamit?
  - Most különösképpen számít és ez egy történelmi lehetőség, amivel élnünk kell. A magyarok mindig kezdeményezően léptünk fel a KGST_vel, de ugyanakkor ennek nem volt eredménye, hisz egy kicsi ország eléggé egyedül maradva nem nagyon tudott mit kezdeni.
  - Mi az a legtöbb ami történhet a mostani tanácskozáson ?
  - Én azt gondolom, hogy realitása annak van, hogy megállapodjunk egy gyökeres, alapvető megújulási szándékban és meginduljon egy olyan munka a következő hónapokban, amelynek az eredményeként egy rendkívüli ülészakon el lehet dönteni a KGST sorsát véglegesen.
-
- A szovjet álláspont várhatóan reformszellemű, de mérsékelt lesz Szófiában. Erre lehet következtetni az előzetes nyilatkozatokból, amelyekről Barát József tudósít Moszkvából.
  - Ny. Rizskov miniszterelnök vezeti azt az elég népes delegációt, amely a SZU-t képviseli majd a holnap kezdődő KGST tanácsülésen. Ott lesz több miniszterelnökhelyettes és számos miniszter is. A szovjet delegáció összetétele is mutatja, hogy Moszkva nagy jelentőséget tulajdonít ennek a mostani válságtanácsnak. Az előjelek arra vallanak, hogy a SZU alapjaiban egyetért a KGST-t bíráló hangokkal. El akarja azonban kerülni a szervezet feloszlását. Ehlyett hatékony és energikus reformot javasol, melynek legfontosabb eleme, hogy a szervezet valamilyen szocialista álválta kimódolása helyett térjen át a dollár-elszámolásra.
  - A rakiális változásokat szorgalmazó lengyel Szolidaritás kormánya a jelek szerint nem nélkülözi a realitás érzékét sem. Hallgassák Nemes Gábort Varsóból.
  - Számunkra a KGST országokkal fenntartott gazdasági kapcsolatok, különösen a szovjet nyersanyag szállítások rendkívül fontosak. Ezért aztán nem hiszem, hogy az ilyen regionális szövetségek

(EM)

fölött eljárt volna az idő. Viszont, természetesen alapos változásokra van szükség, még hozzá a piacgazdaság irányába. Mondotta Szófiába tartva a varsói repülőtéren Mazowiecki lengyel miniszterelnök. Vagyis szerinte a KGST-t nem megszüntetni, hanem megreformálni kell. Ez az óvatos lengyel álláspont egyébként a változások tempójára is vonatkozik. Az egyik szakértő úgy nyilatkozott, hogy a világpiacon árra és a dollárelszámolásra való áttérés evolúciós, fokozatos ütemét tartják célszerűnek a gyors, erőszakos változások helyett. Mondják ezt annak ellenére, hogy az országon belül egycsúszásra sokszor vezetnek be a piaci viszonyokat.

(folytatás a következő oldalon)

(EM)

- A nap igazi hazai híre talán nem tévedek ha ezt mondom, valamennyiünk számára az áremelés. Eddigi tapasztalatok szerint a kiskereskedelem a legtöbb esetben elfogadta a termelők által javasolt fogyasztói árakat. Azt is mondhatnám, hogy a szabadár így vált kötött árrá. Az összegzés persze nem lehet ilye sommás, hiszen eltérések a különböző élelmiszeripari ágazatok között és persze tájegységenként is léteznek. Ráadásul az áremelés van ahol megtörtént, van ahol ne, de az biztos, hogy a kereskedők a termelők és a vevők is ingerültek és idegesek. Egyszóval ahogyan a következő riportból kiderül nagy még a zűrzavar. Molnár Lajos, a veszprémi a Jutas ABC vezetője fura történetet mondott el Horváth Gyula mikrofonja előtt:

- A listával az volt a problémánk, hogy a MAGYAR NEMZET-ből olvastam ma reggel, hogy 22 %-l felment a liszt, és 16 %-l a rizs, ezzel kapcsolatban mi semmiféle tájékoztatást nem kaptunk, nem is vettük fel a leltárba, na most a vállalatom úgy informált ma reggel engemet, hogy várjunk vele, ez egy későbbi kérdés lesz, hogy ennek az ára hogyan fog változni.

- Tehát a Jutas ABC-ben ma délelőt még a régi liszt árak és a régi rizs árak vannak érvényben.

- A JUTAS ABC-ban a régi liszt és a régi rizs árak érvényesek.

- Meddig?

- Ezt nem tudom.

- Különösebb kommentár a most hallható összeállítás elé sem kívánkozik, talán csak annyi, hogy a fővárosi körképet Vajda Zsuzsa és Rudicska készítette.

- Olcsóbb lesz-e az alai párizsi, mint a bajai? Győri vagy bpi mirelitet vegyek? Akkor lenne igazi a verseny, ha egyetlen pulton kínálnák különböző áron ugyanazt az árut. Egyelőre azonban a kereskedők egyensúlyt szeretnének, és kérdésük az, ha felemelik a sör árát egy forinttal, mennyivel lehet olcsóbb a húsféle. Csütörtöktől mostanáig kellett volna dönteni sokszáz árú cikk áráról. Mint mindig most is le vagyunk maradva, amikor a dél-budai munkás-ÁFÉSZ elnökét Szent István felhíttam, éppen a telex mellől szólították el:

(EM)

- SZENTI: Fél-kettőtől fél-háromig adta a telex a bpi baromfi nagykereskedelmi vállalatnak azt az árjegyzékét, ami reggel óta érvényes.

- hogyan alakították ki az árakat?

- Kérem szépen, nekünk, hogy az élelmiszer kereskedelemben talpon tudjunk maradni, a fogyasztói ár legkevesebb 13 %-s átlag árrésére van szükség. Különösen a húsiparban az ajánlott fogyasztói ár az 6, 10, 12 % között van, ezért emeltük a kávé és a cigarettát. Például a bornál a fogyasztói ár %-ban 13,5 %-s árrészt, így a palackozott sör, palackonként egy forinttal térítetük el. Az ajánlott fogyasztói árhoz képest, termelői ár, plusz ÁFA, plusz az eltérítésünk.

- Tehát akkor nem tudták elfogadni az ajánlást, hanem kénytelenek voltak még emelni?

- Lehetetlen elfogadni, mert akkor nem tudunk talpon maradni.

- Na most mire gondol a húsnál, hogy hogyan lesz?

- Egy hónapot várunk, hogy milyen cikkekben hogyan alakul a kereslet, de el tudom képzelni, csak tervként, hogy ugye a száraz árú, a szalámi, kolbász féléket esetleg nyáron, mikor ugyanis kisebb a kínálat, mint a kereslet, akkor egy nagyobb idény árat alkalmazunk. Egyébként tanácstalan vagyok.

-

- És mi következik ezután? Egy délutáni hír.

A növényolaj ipari és mosószer gyártó vállalat kereskedelmi igazgatója KOLLÁR Lajos arról tájékoztatta az MTI-t, hogy az étolaj és a margarin ára február 10-től emelkedik. Jelenleg napi 220 ezer liter étolajat palackoznak, de a felfokozott kereslet miatt ezek pillanatok alatt eltűnnek az üzletekből.

- LaDÁNYI Zsuzsa szegedi helyzetjelentése következik. Figyelmükbe ajánlom a közétkeztetési vállalat igazgatójának jogos aggodalmait.

- A szegedi élelmiszerüzletek mind kinyitottak ma, de inkább a kereskedők ürgöldöttek bennük, mint a vevők. Láthatóan sok munkát adott az eladóknak a kipakolás. Szombaton nem sikerült egy pohár

(EM)

tefőlt sem vennem, csak féltartósat találtam. Ma már viszont gazdag volt a tejtermékek választéka. Annyiféle sajtot, köztük a hónapok óta nem látott Camambert, még hozzá három félét is láttam, hogyha az árakat nem nézem, azt hiszem, itt a Kánaán. Azt mondják a kereskedők, most egy jódarabig arra számíthatunk, hogy városzerte azonosak lesznek a legalapvetőbb élelmiszeripari termékeknél az árak, emelni szabad ár, egyik forgalmazó sem fog, mivel hogy elveszti vevőit. Egyelőre a kínálati piac dominál. Súlyos gondok elé állították az áremelések a közétkeztetésért felelősöket is. A most következő beszélgetés Szegeden a napközi otthonok 14.000 adagos központi konyhájának igazgatójával, Károlyi Tamással készült.

- Károlyi: Sajnos szomorú tény, hogy a péksütemények egyre inkább kiszorulnak az étkeztetésünkből, mert a rendelkezésünkre álló napi norma olyan szűk, hogy ebbe az eddigi péksütemény árakat, tehát itt általában a zsemlét és kiflit értek, illetőleg a most már megemelt péksütemény árakat egyre nehezebben tudjuk kifizetni.

- Mikortól fog igazán fájni az önök feje?

- Már most is fáj, gondolkodnunk kellett és kalkulálnunk kellett, hogy egyáltalán az általános iskolásoknak biztosított napi 28 ft-ba és az óvodásoknak biztosított napi 24 ft-ba mi az ami belefér. Visszatérhetnék a zsiros kenyér zsindrómához, amikor is a gyerekeink tehát kaphatnának zsiros kenyérral, 25 %-1 várható a napi étkeztetési normák emelése. Ezeket az összegeket, még jelenleg senki nem biztosítja számunkra, a tanács feltételezett költségvetési keretéből gazdálkodunk, erre a keretre még jelen pillanatban azonban várunk.

-

- Az áremelések ellen több politikai párt és szervezet tiltakozott. Gulyás Erika a Vasas szakszervezeti szövetség elnöksége ülésén járt.

- A vasas szakszervezeti szövetség elnöke állásfoglalásában követeli, hogy NÉMETH M. miniszterelnök a nyilvánosság adjon választ NAGY S. hozzá intézett levelére, amelyben a szakszervezetek tiltakozását fogalmazta meg az áremelések miatt. A vasasok a szakszervezetek országos koordinációs tanácsának közreműködésével az országos érdekegyeztető tanács összehívását követelik tíz napon belül, hogy ott vitassák meg javaslataikat, amelyek közül a leg-

(EM)

fontosabbak akövetkezők. A minimális bért ez év január 1-től 5.100 ft-ban határozzák meg, az egy dolgozóra jutó bérfejlesztés mértéke ne lehessen kevesebb 10 %-nál, ill. 500 ft-nál. A családi pótlék összegét további 500 ft-l emeljék. Az állásfoglalás követeléseit a vasas szakszervezet petícióként eljuttatja a parlament elnökéhez és az ideiglenes köztársasági elnökhöz is, ugyanakkor tagságukar arra kéri, hogy még a januári parlamenti ülésszak előtt döntsenek a munkahelyeken, milyen eszközöket akarnak alkalmazni követeléseik eléréséhez, a lehetőségekk özött a sztrájk is ott szerepel, de valóban csak végső eszközként, a döntés joga tehát a tagságé.

-

A Szabad Demokraták Szövetségének ügyvivői arra figyelmeztettek, hogy az áremelések miatt elszabadulhat az infláció. Ezért kéri, hogy a tremelők és a kereskedők tanusítsanak önmérsékletet. A forgalom növelésével ne pedig további áremelésekkel próbáljanak nyereséghez jutni, egyuttal felhívják a pártokat és szervezeteket, hogy vessék latba befolyásukat az infláció ellen. Az árú ellátási hiányok miatt beszámoltatják a kereskedelmi minisztert. A tárca vezetőjét a kormány elnöke utasította arra, hogy számoljon be az áremelések előtti időszak ellátásáról.

- A felvásárlási árat emelik, hogy hogy nem a fogyasztói ár csökken, a recept persze nem magyar, a szerkesztő jegyzete.

- Hát nem meglepő, hogy olcsóbb most a tej, a tejszin, meg a vaj, - Ausztriában, persze nem nálunk, s amig még furcsább, 18 groschennel emelték a tej felvásárlási árat, és emellett csökkenték 70 gr. a fogyasztói árat, mondhatják, hogy ott ezek az árúk drágábbak, nekünk. De érdemes lenne tanulmányozni, hogy ezt hogyan csinálják. Minthogy az idén még az az 50 dollár sem jár nekem amiből ezt megnézezhethém, csak bizonyos információkra és találgatásokra támaszkodom. Ausztriában többféle tej is kötött áras, nemcsak a legalacsonyabb zsirtartalmú, mert ők nem annyira fejlettek, mint mi és az egyik legfőbb nép élelmezési cikket nem fosztották meg a nép jelzőtől. Másrészt nem piacosodás van, hanem paic, nagyon nem szeretik, ha csökken a kereslet. De talán a legfontosabb, hogy tiszt-

(EM)

tább a tej, nem a vizre gondolok, hanem a szervezetlenségre, a pazarlásra, és a túlzott költségvetési igényekre. Amik nálunk ott-úszkálnak a tejben, és nem csak abban!

- Földi Ivánt hallották.

-

- Bár törvény nem teszi lehetővé, hogy az állambiztonsági szolgálat lehallgassa a telefonjainkat, a Belügyminisztérium un. belső elhárítási osztálya mégis megtette ezt, ahogyan a hétvégén értesülhettek a Duna-gate botrányról. A dolgo persze nem hatotta meglepetés erejével, hiszen tudtuk jól, hogy a volt MSZMP elsőembere alá rendelt belbiztonsági szolgálat, az elmúlt évtizedekben előszeretettel alkalmazta a totélis ellenőrzés módszerét, elsősorban a másként gondolkodók megfékezésére. Naivan azt hihettük, hogy ennek már vége, nos az SZDSZ és a FIDESZ dokumentumai mást igazolnak. Az is furcsa, hogy a BM első emberét, szemmel láthatóan meglepte a hír. HORVÁTH István azóta elrendelte, hogy az érintett osztály iratanyagának azonnali zárolását. S az ügyészségi vizsgálatot elősegítendő, külön bizottságot nevezett ki. Sós Éva a bizottság vezetőjét, Giczig??? István rendőrvezérőrnagyot kérdezte:

- Én önt már reggel óta keresem, és nem találtam, mert házon kívül volt, ma reggeltől is már ezügyben járt el?

- GICZI: Igen első feladatomban, hogy összeállítsunk egy olyan bizottságot, amelyik pártatlanságához kétség nem fér, tehát elsősorban a BM belső munkatársaiból alakítom a bizottságot, figyelemmel arra, hogy egyetlen személy ne legyen, aki az érintett szolgálat tagja, vagy ott azon a területen dolgozik. A bizottságnak rajtam kívül még egy másik jogtudós kollegám tagja, és a BM igazgatási főosztályának két munkatársa. Holnap reggel fél-tizenegy az első olyan munkamegbeszélésünk lesz, ahol a vizsgálat taktikáját fogjuk megbeszélni.

- Ön azt mondta, hogy pártatlan embereket választ.....

(folytatás a következő oldalon)

(EM)

- Ön azt mondta, hogy pártatlan embereket választ a bizottságba. Ön szerint mit jelent az, hogy pártatlan, másrészt pedig nem gondolja-e, hogy összeférhetetlen az, hogy rendőrök vizsgálának rendőröket, ill. belügyi szakemberek belügyiseket?
- Ez a vizsgálat több szakaszból fog állni. Mi egy belső vizsgálálatot tartunk a belügyminiszter megbízásából. Ezzel párhuzamosan folyik a katonai ügyészség vizsgálata, amit feltehetően még parlamenti vizsgálat fog érvényesíteni. Tehát ilyen értelemben a három vizsgálat bizonyos értelemben egymásra épül. Az általam vezetett bizottságnak elsősorban a tényfeltárás a feladata. A tényfeltáráshoz pedig szakemberekre van szükség, akik tudják, hogy azokat a dokumentumokat honnan, milyen formában lehet megkeresni.
- Azt Ön is bizonyára tudja, hogy ebbe az épületbe nem könnyű bejutni. Nekem sem könnyen sikerült. Viszont amíg itt Önre vártam annyit megtudtam, hogy az itt dolgozók gyakorlatilag az épületből bármit kivihetnek. Tehát táska, egyéb ellenőrzés nincs. Ennek alapján nem gondolja, hogy ilyen módon kerülhettek ki azok az iratok is, amelyekről most t. képpen szó van? Kiviszi, lefénymásolatja, lefényképezi és másnap visszahozza. Egyáltalán ki lehet-e deríteni, hogy ki volt?
- Elvileg mindent ki lehet deríteni. Gyakorlatilag nem. A BM is olyan munkahely, ahonnan a munkatársak nyilvánvaló ki- és bejártnak és olyan ellenőrzés nincs, hogy mindenkinnek a táskáját és irattárcáját megnéznénk.

A Katonai Főügyészség elrendelte a nyomozást a BM-ban az SZDSZ és a FIDESZ felfejtése kapcsán. Ismeretlen tettesek ellen indítottak nyomozást hivatali visszaélés büntetvények alapos gyanúja miatt. (Ism.)

- Az Alkotmánybíróság is vizsgálatot indít a BM titkos adategyűjtésével kapcsolatban. - A testület úgy döntött, alkotmányjogi szempontból átnézik a titkos információszerezésre, adategyűjtésre és a telefonbeszélgetések lehallgatására vonatkozó belügyi belső utasításokat. Az eredmény alapján dönt az alkotmánybírós.

(EM)

a további intézkedésekről.

- Az SZDSZ és a FIDESZ nem tartja megnyugtatónak a magyar Water-gate ügy kapcsán eddig tett intézkedéseket.

KIS János a SZDSZ ügyvivője szerint érthetetlen miért nem függesztik fel állásából Horváth József belügyi osztályvezetőt, és az állambiztonsági szolgálatot felügyelő Pallagi Ferenc belügyminiszterhelyettest. Fodor Gábor a FIDESZ választmányi tagja azt hangsúlyozta, hogy a belügyminiszternek le kell mondenia, akár tudott a titkos adatgyűjtésről, akár nem. Fodor Gábor azt is kifogásolta, hogy a vizsgálattal megbízott csoportot a BM dolgozóiból állították össze. A BM szóvivője Barsi Toma ugyanakkor azt tartja nyugtalanítósnak, hogy információk szivárogtak ki a titkosszolgálat munkájáról.

A nemzetközi élet hírei:

- Hivatalos szovjet nyilatkozat a Magyarországon állomásozó csapatok kivonásáról. (Ism. 458)

- Romániában az ország jelenlegi irányítói szeretnék ha a törvényesség szellemében hajthatnák végre a változásokat. Kiküldött tudósítónk Tamássy Zoltán jelenti. (Ism. 464)

(Új) - A nemzetmentési front szóvivője mai sajtótájékoztatóján megerősítette, hogy Románia nem ad el több gyermeket külföldre. Az élelmiszer export tilalom is érvényben marad, míg nem oldódik meg a lakosság ellátása. Monteanu, aki egyben a TV és Rádió elnöke is, elmondta, hogy a jelenleg nem funkcionáló kommunista párt vagyonát nem foéggják egyszerűen kisajátítani. Mindennek törvényes keretek között kell történnie. Ugyanakkor a KP-nak egyszerűen nincsenek most olyan képviselői, akikkel ezt a dolgot meg lehetne tárgyalni. Ma elrepült a román miniszterelnök a KGST-tanácskozásra. Románia és a jelenleg szinte működésképtelen szervezet gyökeres reformját sürgeti. A TV-ban öt év után megindult

(EM)

a magyar adás. A nem cenzúrázott három órás műsorban összeállítást közöltek a forradalomról, megszólalt többi között Sütő András, Tőkés László, Kányádi Sándor, Bodor Pál, Király Károly. Megdöbbentő volt látni, hallani, hogyan szavalja felvételtől József Attila Levegőt című versét ..... aki a Securitate áldozatául esett évekkel ezelőtt. Nyilatkozott az ébredező és szerveződő Magyarország több képviselője, köztük Domokos Géza a romániai magyar demokrata szövetség elnöke is. A nagyon színvonalas műsor alkotó gárdájából is felsorolnék néhány nevet a teljesség igénye nélkül. A mai magyar adást a többi között Bóros Zoltán, Aradics László, Simonfy Katalin készítették.

-

V. Havel az új CS köztársasági elnök a jövő hónap elején Moszkvába utazik. A TASZSZ szovjet hírügynökség jelentéséből kiderül, hogy Havelt a moszkvai vezetés hívta meg munkalátogatásra.

- Az NDK-ban méginkább a merev szembenállás jellemzi a nemzeti kerekasztal tárgyalásokat. Bedő Iván tudósít Berlinből.

- Az államvédelmi szolgálatot éppen most számolják fel, de mintha még mindig jelen lenne. Legalább is a nemzeti kerekasztal miatta borult föl. Az ellenzék elégedetlen volt az államvédelmet felszámoló kormánybiztos beszámolójával és ultimátumot intézett a miniszterelnökhöz. Délután 4-kor személyesen jelenjen meg. Ez lehetetlen volt, mert addigra Modrow már Szófiába utazott a KGST-csúcsra. Ezért a kerekasztal dolgvégezetlenül félbeszakadt. A tanácskozást jövő hétfőre napolták el. Nemcsak arról van szó, hogy az eddigi rendszer támaszának számító államvédelem felszámolása vontatottan halad, hanem arról is, hogy az ügy saját jelentőségén is túlnőve a belpolitika és a javában folyó választási kampány központi kérdésévé nőtte ki magát. Az eddigi állampárt, amely már szocialistának hívja magát az újfasiszta provokációkra hivatkozva baloldali egységet sürget és hamar szeretne alkotmányvédő hatóságok létrehozni. Az ellenzék attól tart, hogy ez az államvédelem átmentésére tett kísérlet. Emellett úgy érzi, hogy

(EM)

a szocialisták indokolatlanul a jobb sarokba szorítják ellenfeleiket. Az eredmény, hogy időnként majdhogy nem lefasisztázzák egymást. Jó példa a szocialista és a kereszténydemokrata napilap ütésváltása. A kereszténydemokrata kommentátor a Reichstag hírhedt felgyújtását felidézve azzal gyanúsította a szocialistákat, hogy feltűnően kapóra jönnek nekik az újfasiszta provokációk. A Neues Deutschland válaszul a kereszténydemokratákat helyezi egy sorba a faszizmus egykori szálláscsinálóival. A CDU lapjának mai kommentárja viszont azzal vág vissza, hogy a sztálinizmus, legalább is módszereit tekintve hasonlít a faszizmusra és a szocialisták eddig nem oszlatták el ezt a képet. A párt politikai csatározások megnehezítik, hogy valós képet lehessen alkotni a tényleges jobboldali veszélyről. Mindenesetre néhány kisebb..... után ma a nyugatnémet újfasiszták pártvezérét Schönhubert is visszaküldték a határról és nem utazhatott ide.

-

Varsóban bejelentették, hogy Lengyelország jövő hónapban helyreállítja diplomáciai kapcsolatait Izraellel. A lengyel külügyi szóvivő hangsúlyozta, hogy márcsak a viszony helyreállításának pontos időpontjáról folynak egyeztetések. Maga a kapcsolatfelvétel eldöntött tény.

CS, amely hasonlóan Lengyelországhoz 1967-ben szakította meg kapcsolatait a zsidó állammal, ma delegációt küldött Tel-Avivba, hogy tárgyalásokat kezdjen a CS-izraeli diplomáciai viszony felújításáról.

- Az önállóságot választó litván kommunista párt ügye továbbra is kiemelt helyen szerepel a szovjet belpolitikában. Barát József tudósítása következik.

- Elutazott Litvániába annak a moszkvai ideológiai .....az első osztaga, melynek feladata, hogy a baltikumi köztársaságban felerősödött szeparatista hangulatot enyhítse. Azok, akik Litvánia kiválását követelik a SZU-ból, december végén komoly

(EM)

támogatást kaptak a helyi kommunista párttól, amely elszakadt az SZKP-tól. Mint Geraszimov szóvivő mai sajtótájékoztatóján közölte, már Vilniusban van mások között Medvegyev KB-i titkár, M. Uljanov színész és Karimov üzbejisztáni elsőtitkár. Gorbacsov szerdán utazik utánuk és csütörtökön tér vissza Moszkvába.

(folytatás a következő oldalon)

(EM)

- Ebben a másodpercben kaptam egy hírt kollegámtól, ami úgy szól, hogy a romániai forradalom halálos áldozatainak száma, hozzávetőlegesen tíz ezer, - jelentette ki az AFP francia hírügynökségnek nyilatkozva Silvicu Brucan a N.Megmentés Frontja tanácsa végrehajtó irodájának tagja.

Hun Sen kambodzsi kormányfő olyan új engedményeket is tartalmazó rendezési javaslatot tett közzé, amely közeláll a korábban javasolt Ausztrál Béketervhez. Ennek értelmében az országban ideiglenes kormány neveznének ki,,és ez az ENSz fennhatósága alatt készítené elő az általános választásokat. A kambodzsi vezetés továbbra sem hajlandó tárgyalni a Vörös Khmerek visszatéréséről, de kész a prábészédre az ellenzék polgári szárnyával, ill. Norodom Sihanuk herceg követőivel.-----Ism.

- Az iménti hírhez hallgassák meg P. Szabó József háttérmagyarázatát.----- (A Vörös Khmerek támadásainak és politikájának magyarázata.)

-

- REahabilitálták a karácsonyt a SzU-ban. A jótékonysági örömben azonban öröm is vegyült. Ismét Barát József tudósít:

- A mostani az első olyan orosz ortodox karácsony, melynek megünneplésében részt vesz a szovjet televízió is. Nem is akár milyen vállalkozással. A szeretet ünnepére 24 órás jótékonysági élő adást szerveztek, a nélkülöző árva, ill. gyógyíthatatlan betegségben szenvedő gyerkek számára. Az este 8-tól este 8-ig tartó műsorban a szovjet kultúra kiválóságai lépnek fel a komoly zene legjobbjaitól kezdve a rock sztárokig. Humanisták és akadémikusok váltják egymás a nemes cél érdekében. A dokumentum felvételekből az is kiderül, hogy hogyan élnek az állítólagos egyetlen szovjet privilegizált réteg tagjai, a gyerekek. A szovjet nézők láthattak méreg drága nyugati orvosi műszereket, melyek nem működnek, mert annak idején elfelejtettek hozzájuk pótalkatrészeket beszerezni, újra pedig most nincsen pénz. Bemutatták azt a vidéki nevelő otthont, ahol két homoszexuális nevelő több mint 40 kisfiút erőszakolt meg.

(EM)

Riport filmet forgattak az Eliza városában Aids vírussal beoltott apróságokról is. Ma délig több mint 22 millió rubelnyi adomány jött össze. A felajánlások valutában is felülmúlják a 150 ezer dollárt.

-

- A kelet-európai változások jelentős mértékben azon múlnak, hogy lesz-e hozzánk elegendő pénz. Ebből a szempontból is figyelemre méltó mindaz, amiről Bolgár György számol be önknek New Yorkból.

- New Yorkból közelebb költözött KözépEuróppához Soros György, akit otthon természetesen elsősorban alapítványáról ismernek, de aki itt az Egy.Államokban az egyik legsikeresebb tőzsdei beruházóként van számon tartva. Ez a közelebb, egész pontosan London, ahol Soros annak idején a közgazdasági egyetemet elvégezte. De közép-Európát nem véletlenül és nem valamiféle poén kedvéért említtem, hanem azért mert költözésének egyik célja valóban az, hogy valamilyen módon részt vegyen a kelet-európai országok gazdasági átalakításában. Soros erről az utóbbi időben több cikket is írt, talán a legfigyelemre méltóbb közülük a Wall Street Journalban megjelent írás, amely szerint a nyugatnak mintegy 25 mrd. dollárral kellene megtámogatnia a düledező szovjet, és kelet-európai gazdaságokat, ami egyszerűen előteremthető volna a katonai kiadások gyors csökkentésével, másfelől viszont abszolút elengedhetetlen volna ahhoz, hogy a válságban lévő kelet-európai országok talpra álljanak. Hogy aztán ebből az új Marshall-segélyből lesz-e valami, és ha igen, SOROS Györgynek milyen része vagy szerep jut benne azt nem tudom, de tény hogy van miből terveznie. Az általa alapított kvantum beruházási alap ugyanis komoly nyereséget könyvelhetett el 89-ben maga Soros pedig a USA.Today c. napilap információja szerint 170 és 220 millió dollár közötti összeget tehetett zsebre, - ill. nem zsebre, mert akkora zsebe még egy egy pénzügyi mágnusnak sincs.

-

A rossz időjárási viszonyok miatt elhalasztották Columbia nevű amerikai űrrepülőgép mára tervezett indítását.-----Ism.

(EM)

- Ujra itthonról:

- Bár kormánydöntés született a pécsi uránbánya bezárásáról, a tény talán mégsem minősíthető véglegesnek. Erre utal Belénessy Csaba tudósítása.

- A nyugati tárgyalások első eredményeként befutott egy szándéknyilatkozat a mecseki ércbányászati vállalathoz. A hír Varga Mihály vezérigazgatótól származik, aki elmondta, a megállapodás értelmében a nyilatkozat tartalmát egyelőre bizalmasan kezelik. Annyi ismeretes azonban, hogy a meg nem nevezett nyugati cég nem magát a bányát venné meg, hanem a készterméket, tehát az ural értékesítésére vállalkozna. Mégpedig olyan áron, amely a vezérigazgató szerint lehetővé tenné a bánya gazdaságos működését. Ehhez a gazdaságos működéshez azonban az is szükséges, hogy a mecseki ércbányászati vállalat csökkentse önköltségét, tehát további erőfeszítéseket tegyen a nyereséges működés érdekében. Végleges megállapodásról persze még szó sincs, a tárgyalások tovább folynak, de már a szándéknyilatkozat birtokában, tehát sokkal konkrétabb formában mint eddig.

-

Súlyos közlekedési baleset történt délelőtt a 3-as számú főúton. Hárman életüket veszítették, a szerencsétlenség előidézője azonban életben maradt. A főút Gyöngyösről kivezető szakaszán Ádám Zoltán jánoshalmi lakos rakománnyal teli pótkocsis szerelvényével nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel haladt és áttért a menetirány szerinti baloldalra. Összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő pótkocsis teherautóval, melynek vezetője Takács Béla és kísérője Szombat Mihály győri lakosok a helyszínen meghaltak. A keresztbe fordult járműveknek egy harmadik tehergépkocsi is neki ment. Ennek vezetője Kurunczi József, 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Kísérője Száraz György bpesti lakos azonban a kórházba szállítás után meghalt. A balesetet előidéző baleset vezetője és kísérője sértetlen maradt.

-

(EM)

- Ahogyan már a DK-ban is szóltunk róla, tüntettek a Képcsarnok dolgozói. Úgy vélik a Művészeti Alap, hogy többmillió Ft-os veszteségét fedezhesse, olyan gazdasági elképzelés.... a Képcsarnokra, amelynek egyenes következménye a csőd, a galériák elárverezése. A művészek tehát petíciót nyújtottak be a művelődési miniszter helyettesének Pusztai Ferencnek. Hollós János beszélgetését hallják.

- A dokumentumot Pusztai Ferenc államtitkár vette át, majd beszélgetést kezdeményezett a sztrájkolók vezetőivel. A mostani tiltakozást kiváltó okról. Ami a dolgozók szerint úgy foglalható össze, hogy a Művészeti Alap azért akarja elárvereztetni a nyereséges leányvállalatának gallériáit, hogy ebből fedezze veszteséges gazdálkodását. Ezért a sztrájkolók követelése, hogy a miniszter függessze fel a Művészeti Alap és az általa megbízott igazgató döntési jogát addig, amíg mindenki által elfogadható megoldás nem születik. Pusztai Ferencet ezzel kapcsolatban a minisztérium álláspontjáról kérdeztem.

- Egy biztos, hogy a minisztérium közömbös nem maradhat. Holnap lesz alkalmam a távollevő minisztert mindenről tájékoztatni és nyilvánvaló, hogy nagyon gyorsan meg is születik a döntés.

- Egyáltalán a MÜM közbe akar avatkozni.

- Állást fog foglalni.

- Új fogalom a bűnözésben a megélhetési bűnözés, illetve egészen pontosan akarok fogalmazni, az egyre szaporodó szegénységgel a letűnt idők bűnözési formái is felelevenednek.

- A bűnözés egy új fajtájáról számolt be délután sajtótájékoztatóján dr. Kalló József rendőrezredes, Borsod-Abaúj-Zemplén megye rendőrfőkapitánya. Nos, ez az újfajta bűnözés, szerinte nem is olyan új, csak már elfelejtettük, a megélhetési bűnözés. Ami nem más mint apró lopások sorozata. Mondjuk a szomszédtól ellopnak egy-egy tyúkot, vagy éppen a nyitva maradt padlásajtón surranak be. És egy oldalszalonnával vagy éppen egy pár kolbásszal távozik a tolvaj. Ez is jelzi, hogy egyre több ember küszködik megélhetési

(EM)

gondokkal. Egyébként a megyében az elmúlt esztendőben kereken 3 ezerrel több bűncselekmény vált ismertté mint a korábbi években. Vagyis több mint 15.500 esetben indított vizsgálatot a rendőrség. Több mint 40 %-kal emelkedett a betöréses lopások száma és duplájára emelkedett a gazdasági, és ezenbelül is a devizagazdálkodást sértő bűncselekmények száma. Ugyancsak emelkedett a gyermek- és fiatalok bűnelkövetők száma. Ezért is hoztak létre egy új osztályt a megyei rendőrfőkapitányságon, amely kizárólag csak a bűnmegelőzéssel foglalkozik és koordinálja az ilyen tevékenységet folytató társadalmi szervezetek munkáját.

-

A MTV és Rádió felügyelő bizottsága megtiltotta, hogy a TV és a Rádió a választási kampány kezdetéig fizetett politikai hirdetések sugározzon. A testület mai ülésén úgy döntött, hogy e hónap 23-a, tehát a választási kampány kezdete előtti héten a pártok valamint a tv-s és rádiós szakemberek képviselőivel együtt kidolgozza a kampány nyilvánosságára vonatkozó szabályokat. Ezért kérik, hogy mindazok a pártok és szervezetek, amelyek részt akarnak venni a választásokon, küldjék el elképzeléseiket a fizetett választási hirdetésekről, ill. a választási műsorokról a felügyelő bizottságnak. Titkárságuk péntekig szeretné megkapni a különböző javaslatokat.

-

A Szociáldemokrata Párt országos vezetősége javasolja az állampolgároknak, hogy indítsanak engedetlenségi mozgalmat és ne ..... (teljesen érthetetlen) az OTP-vel kötött szerződés egyoldalú módosítása. Ezért az alkotmánybíróságot arra kérik, hogy ebben a szellemben vizsgálja felül a decemberben hozott törvényt.

Időjárás: - Ma országszerte borult párás idő volt. Sokfelé szállingózott a hó. A hőmérséklet csúcsértéke csupán -6 - 9 fok között alakult. Holnap is a maihoz hasonló hideg időre számíthatunk. Túlnyomóan borult, párás, néhol tartósan ködös idő várható.

(EM)

szórványos hószállingózással. Gyenge marad a légmozgás. Hajnalban -10 fok körül, kora délután -7 fok körül alakul a hőmérséklet.

-

Reklám: ---

-

Főbb hírek egy-egy mondatban: ---

-

Az EM véget ért. - Búcsúzik a m úsorvezető B. Király Györgyi.

- o -

KOSSUTH ADÓ

ELSŐ KÉZBŐL

20.00 h

(Az egy órás adás a múlt év összefoglalója, a legérdekesebb vendégekkel készült riportokból részletek hallhatók. - Lehallgatható . Tape NO_ B-800300)

- o -

PETŐFI ADÓ

HÍREK

21.00 h

HORN Gyula külügyminiszter Izraelben találkozott Shamir miniszterelnökkel, helyettesével S. Perezzel, Herzog államfővel és a parlament több vezetőjével. A tárgyalásokról egyelőre hivatalosan nem közöltek semmit, de a M..... című lap idézte Arens külügyminisztert, aki szerint Izrael segíteni akar a magyar gazdaság szabadpiaci átalakításában.

NÉMETH Miklós miniszterelnök vezetésével megérkezett Bulgáriába az a magyar kormányküldöttség, amely a KGST 45. tanácsülésén vesz részt Szófiában. A MALÉV különgépe ..... szállt le, mert ..... nem fogja javasolni a KGST feloszlatását, de mindenképpen a szervezet alapvető átalakítását indítványozza.

Romániában a karácsonyi forradalom halálos áldozatainak száma nem haladta meg a tízezret. közölte a nemzeti megmentés frontjának egyik tagja. Időközben meghozták az/^{első}ítéletet abban a persorozatban, amelyben azokat a Securitate-tagokat vonják felelősségre, akik fegyvert fogtak a felkelők ellen. Szeben megyében 9 évi börtön büntetést kapott az egykori belbiztonsági szolgálat egyik volt tagja.

Lipcsében ismét tízezrek tüntettek a kommunista párt hatalmi visszaélései ellen, és a két Németország egyesítése mellett. A Reuter brit hírügynökség becslése szerint mintegy 150 ezer ember volt ott a város központjában a Karl-Marx téren rendezett megmozduláson. Ezt megelőzően Berlinben a kormány koalícióban résztvevő pártok és a z ellenzéki szervezetek folytattak kerekasztal-tárgyalásokat. A megbeszélések újabb fordulója azonban a vártnál korábban befejeződött..... Megengedhetetlennek tartották, hogy az egykori állambiztonsági minisztérium alkalmazottainak mindössze egyharmadát bocsátották el .

Időjárás: ---

KOSSUTH ADÓ

HÍRVILÁG

22.00 h

- Jó estét kívánok a mikrofonnál Ónódy György. - A mai nap eseménye az az áremelési hullám, amely drasztikusan érintette a vásárlók pénztárcáját. Nemcsak az élelmiszerboltok vásárlói lepődtek meg és döbbsentek meg az árcédulák láttán, ugyanez várt azokra is, akik pld. benzint kívántak tölteni az autójukba. Most pedig először hallgassák meg a tartalmat: ---

Szófia helyett Plovdivban szállt le az a repülőgép, amely a magyar küldöttséget szállította a KGST holnap kezdődő tanácskozására. A delegációt egyébként Németh Miklós kormányfő vezeti. A járat azért nem jutott el a bolgár fővárosba, mert ott napok óta sűrű köd borítja a nemzetközi repülőteret.

- A KGST holnap kezdődő értekezlete előtt arra kértük tudósítóinkat, vázolják fel a szervezet jövőjével kapcsolatos álláspontokat. Bukarestből Tamássy Zoltán, Az NDK-ból Bedő Iván és Moszkvából Barát József jelentkezett.

- Azzal kapcsolatban, hogy a román miniszterelnök délután Szófiába repült a KGST államok tanácskozására, utalni utalt arra, hogy Románia most nem a KGST-ből való kilépést latolgatja, hanem a szervezet gyökeres megreformálásának lehetőségeit. Amennyiben ez nem valósul meg, a jelenlegi struktúrában a KGST jóformán működésképtelen, nemcsak Románia, hanem más tagországok is további lépéseket mérlegelnek majd.

- Az a kérdés, hogy érdemes-e kiköltöznünk az eddigi lakásunkból, amíg nem biztos az új lakás. - ezzel a hasonlattal inti megfontolt-
ságra a Berliener Zeitung a KGST-csúcs résztvevőit. Most a változás után persze az NDK-ban is elismerik, hogy a KGST mai formájában nem sokat ér. A gyors változáshoz azonban úgy látszik nem fűlik az itteni közgazdászok foga. Ennek több oka is van. Az egyik, hogy az NDK jóban, rosszban számíthat a nyugatnémet kapcsolatra, és ez eddig is többet nyomott a latba, mint a keleti szomszédok ingatag támogatása. A másik ok pedig az, hogy az NDK mint nagy

(hírvilág)

gépszállító és nyersanyag importőr alaposan rászokott a kényelmes szovjet piacra. Ezért nem fűződik érdeke a KGST-kapcsolatok felborításához. Az NDK-ban azt is kiszámították, hogy ha a KGST-ben áttérnének a konvertibilis valutában történő elszámolásra, ez az NDK-nak eleinte kellemetlen hátrányokkal járna. A KGST csúcs előtti interjúkból és kommentárokból az a benyomás alakul ki, hogy az NDK immár nem száll szembe az eddigi rendszer bírálóival, de nem is áll be a leglelkesebb reformerek sorába.

- A szovjet álláspont szerint a KGST-szervezetének le kell mondenia arról, hogy valami kiagyalt szocialista valutát próbáljon bevezetni. Át kell térnie a dollárelszámolásra. A SZU mint ezt egy magas beosztású szakértőtől hallottam, nem tart attól, hogy a VSZ tagországai a nyugat felé fordulnak. És a szovjet piacot eztán kihagyják számításaikból. Itt azt vallják, hogy ebből a szempontból igen előnyös a szovjet export elavult szerkezete. Moszkva ugyanis nagy valószínűséggel előbb talál nyugati vevőt az általa exportált energia hordozókra és nyersanyagokra mint a kelet-európai országok iparcikkeikre. Itt inkább az vált ki aggodalmat, hogy K-Európa túl gyorsan akarja a sutba dobni a terv-koordinációt és a hosszú távú egyezmények rendszerét. Ez ugyanis a piaci mechanizmusok bevezetésének felgyorsítását eredményezné, amire a SZU még nem készült fel.

A KGST ülészakáról szólva a CS miniszterelnök azt mondta, hogy a prágai kormány nem javasolja a gazdasági szervezet feloszlását, de sürgetik a KGST alapvető átalakítását. M..... az elutazása előtti interjúban utalt arra, hogy Prága a tanácskozáson a KGST lényeges megváltoztatását célzó javaslatokat akar előterjeszteni.

- Gárdai László még elutazása előtt megkérdezte Medgyessy Péter miniszterelnök helyettést a magyar álláspontról. (Ism. 473)

(hírvilág)

Jeruzsálemben vezető izraeli politikusokkal tárgyalt Horn Gyula. (Ism.)

Pénteken Bpestre látogat a CS külügyminiszter. J. Dienstbier magyar kollegája Horn Gyula meghívásának tesz eleget.

- Vajda Zsuzsa és Ulicska László készített körképet az áremelés első napjáról. (Ism. 477)

- Giczi István rendőrvezérőrnagy Sós Éva mikforonja előtt. A téma természetesen a magyar Water-gate, vagy a Duna-gate-ügy. (481)

-

A Katonai Főügyészség megindította a nyomozást a BM-ban az SZDSZ és a FIDESZ feljelentése kapcsán. (Ism.)

A Parlament megbízott elnöke szerint van lehetőség arra, hogy az országgyűlés bizottságot állítson föl a lehallgatási botrány kivizsgálására. Fodor István az MTI-nek elmondta, hogy az ügyben 2-3 szakértő bevonásával rövid idő alatt eredményt lehetne elérni.

-

- Hallgassák meg kiküldött tudósítónk Tamássy Zoltán bukaresti beszámolóját. (Ism. 483)

-

- Ismét feszültség lövöldözéssel, robbantással Karabahban - jelenti Barát József.

- Karabahot az utóbbi napokban újabb robbanások rázták meg, korántsem csak a szó átvitt értelmében. Január 4-én egyelőre ismeretlen tettesek felrobbantották a Karabahban fekvő Afkerám és a szomszédos, Karabhon túli Agdam közötti vasúti hidat. 7-én gépfegyverrel lőtték a Hodzsali község közelében fekvő hidat, majd felrobbantották Agdam másik vasúti átjáróját is. Itt olyan

(hírvilág)

erejű volt a töltet, hogy öt km hosszan felszakította a sineket, és megrongálta a hídpillért is. A terroristák elérték feltehető céljukat, a hatóságok leállították a vasúti forgalmat Karabah és Azerbajdzsán többi része között. A Karabahot irányító különleges hatáskörű bizottság légi úton próbálja megszervezni az árutánpótlást. A jelek arra mutatnak, hogy Karabahban egyes csoportok elkeseredett akciókra határozták el magukat, minthogy belefáradtak a hosszú álló háborúba, a patthelyzetbe, melyet nem hajlandók elfogadni döntetlennek.

- Nem sokkal ezelőtt érkezett a hír, hogy 300 szovjet muzulmán tüntetett az iráni határ mentén. Az iráni hírügynökség azt jelentette, hogy a fagyos idő sem riasztotta vissza a megmozdulás résztvevőit egy négy órás tiltakozó felvonulástól. Úgy tudom, hogy a SZU területén 40-50 millió mohamedán él, ez évtizedeken át nem volt jelentős, de az iszlám térnyerése és közvetlen kapcsolata a politikához megváltoztatta helyzetüket. Vajon ez a körülmény motiválja a mostani akciójukat Azerbajdzsán déli határainál? Vagy valójában ott is egy nemzetiség színre lépéséről van szó?

- Azt hiszem, hogy a két dolog nem zárja ki egymást. Most, amikor a SZU-ban a hazafiság vagy a nacionalizmus mindig a kompentustól a hírértéktől függően használják a pozitív vagy a negatív szót, akárhogy is, de erősödik, akkor nyilvánvalóan egyre nagyobb a szerepe annak, hogy a SZU déli részein kettéosztott népek vannak. Pld. a tadzsikok az afgán határon majdnem 3 millióan élnek a SZU-ban, de majdnem négy millióan élnek Afganisztánban. Na most ezek az emberek egyre inkább Tadzsikisztánt tekintik a hazájuknak és csak másodsorban vagy másodsorban sem a SZU-t vagy Afganisztánt. Hasonló a helyzet Azerbajdzsánnal is. Összesen majdnem 14 millió az azerbajdzsánok száma. 7,5 millióan élnek Iránban, a SZU-ban pedig 5,5 millióan. Jelenleg a tüntetők egy része Azerbajdzsán egyesítését követeli, ami természetesen ugyanúgy nem tetszik Iránnak mint ahogy nem tetszik a SZU-nak sem. Hozzátennék még valamit, hogy Azerbajdzsánban az iszlám hitnek a siíta változata terjedt el, amiről tudjuk, hogy sokkal agresszívebb, hiszen arra a

(hírvilág)

a hittételre épül, hogy az aki a hitért folytatott harcban esik el, az a menyországba jut.

- Milyen következményei lehetnek annak a jövőben, hogy az iszlám tért nyer a SZU déli köztársaságaiban?

- Nagyon nehéz megjósolni, de v.szinűleg a SZU tán legnagyobb gondjává válik az iszlám bomba. ugyanis a SZU-ban a demográfiai helyzet jelenleg úgy alakul, hogy éppen az iszlám köztársaságokban a legnagyobb a népességgyarapodás. ---

- Szerkesztő beszélgetett Barát Józseffel.

-

Lipcsében 150 ezer ember tüntetett. (Ism.)

- Veszélyben a francia kommunista párt léte !- hangzotatják mai nyilatkozatukban a Marchais féle vezetéssel szembeállító úgynevezett "újítók", tehát a párton belüli ellenzék. ---

-

V.szinűleg heteken belül szabadon bocsátják N. Mandelát. Mindezt maga a bebörtönzött feketebőrű polgárjogi vezető közölte feleségével. Mandelát 1962-ben tartóztatták le, majd két évvel később életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték.

- Khmer offenzíva Kambodzsában. Az események hátterét P. Szabó József vázolja fel. ---

-

A SZDSZ-nek ügyvivői önmérsékletre szólítják fel a gazdálkodó szervezeteket annak érdekében, hogy Magyarországon ne szabaduljon el az infláció. - A Nemzeti Kisgazda párt ügyvivő testülete tiltakozik az áremelések ellen. Együttal követelve, hogy vonják felelősségre azokat a vezetőket, akik a jelenlegi gazdasági válságot előidézték. - A Magyarországi Szoc.demokrata Párt vezetősége javasolja, hogy az állampolgárok indítsanak

(hírvilág)

engedetlenségi mozgalmat és ne fizessék meg a lakáshitelekre ki-
rótt kamatadót.

A TV és a Rádió felügyelőbizottsága megtiltotta, hogy a két in-
tézmény fizetett politikai hirdetésekét sugározzon a választási
kampány kezdetéig. (Ism.)

A taxisok várhatóan még ebben a hónapban felemelik a viteldíjakat
a benzináremelés miatt. A KIOSZ-ban elmodták, hogy v.szinüleg
20 ft az alapdíj és 14 ft a km-díj. A jelenlegi 10-10 ft helyett.
Délután egyébként a bpesti taxisok tüntettek a parlament előtt.

A Magyar Radikális Párt követeli a KACSA című pletyka-magazin
megszüntetését, vagy profiljának megváltoztatását, mert a lap
írásai sértik a személyiségi jogokat.

Sport: ---